

**Powiatowa
Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna
w Kłobucku**

**OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI
EPIDEMIOLOGICZNEJ
W POWIECIE KŁOBUCKIM
W ROKU 2025**

SPIS TREŚCI:

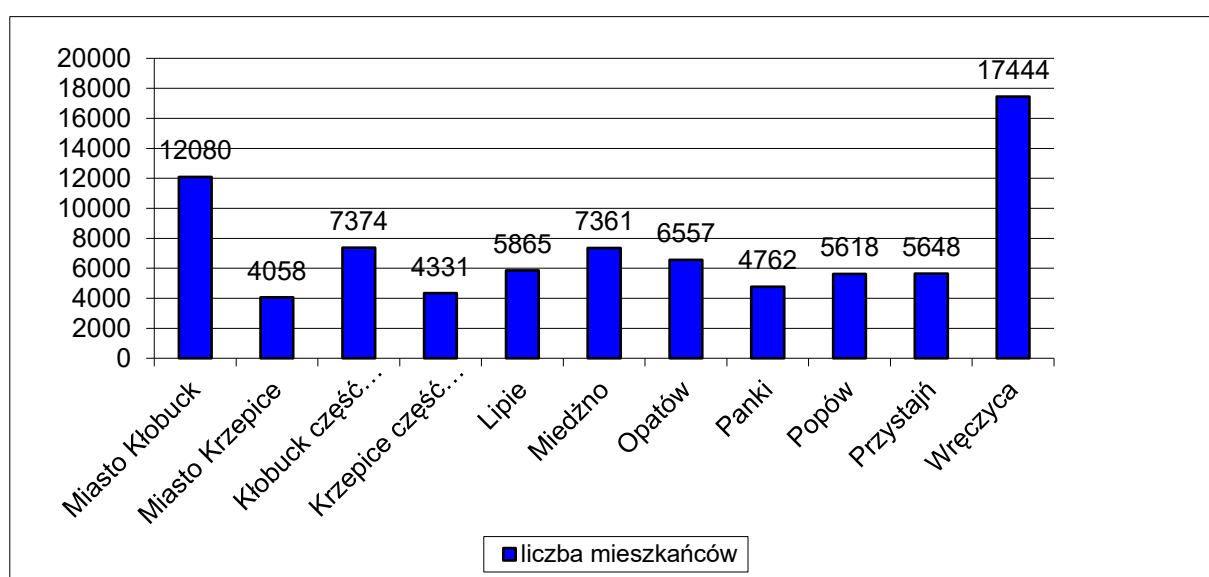
I. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ POWIATU KŁOBUCKIEGO.....	3
II. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA.....	19
III. OCENA STANU SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEGO PODMIOTÓW LECZNICZYCH	24
IV. OCENA STANU SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEGO OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ.....	27
V. OCENA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA	32
VI. OCENA SANITARNA KĄPIELISK	35
VII. OCENA STANU SANITARNO – TECHNICZNEGO PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA	35
VIII. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE NADZORU NAD WARUNKAMI PRACY W ZAKŁADACH PRACY	39
IX. OCENA STANU SANITARNEGO MIAST I GMIN W ZAKRESIE DZIAŁALNOŚCI ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO	41
X. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO –ZDROWOTNA W 2025 ROKU	47

I. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ POWIATU KŁOBUCKIEGO za 2025 rok

Teren powiatu kłobuckiego objęty nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kłobucku zajmuje powierzchnię 889 km². Powiat kłobucki w **2025** roku zamieszkiwało **81 098** mieszkańców. W skład powiatu wchodzi 9 jednostek administracyjnych (2 miasta) Kłobuck i Krzepice oraz 7 gmin: Panki, Przystajń, Wręczyca Wielka, Miedźno, Opatów, Lipie, Popów.

Wykres nr 1

LICZBA LUDNOŚCI W POWIECIE KŁOBUCKIM W ROZBICIU NA JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłobucku prowadzi nadzór nad profilaktyką oraz zwalczaniem chorób zakaźnych poprzez analizę zgłoszeń i zachorowań na choroby zakaźne. Czynnie bierze udział w realizacji programu profilaktyki zakażeń szpitalnych prowadząc kompleksowy nadzór bieżący nad działaniami przeciwepidemicznymi prowadzonymi w zakładach opieki zdrowotnej w celu ustalenia źródeł i dróg transmisji drobnoustrojów. W odniesieniu do chorób zakaźnych i infekcyjnych, którym można zapobiegać poprzez czynne uodpornienie populacji realizowane są obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne wynikające z Programu Szczepień Ochronnych w punktach szczepień nadzorowanych przez inspekcję sanitarną.

W związku z odnotowywaniem zachorowań na choroby zakaźne oraz wobec nadal aktualnych zagrożeń epidemiologicznych jakim jest konflikt zbrojny na Ukrainie, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłobucku współpracuje z Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego, Policją, Strażą Pożarną oraz Inspekcją Weterynaryjną.

Analizę sytuacji epidemiologicznej powiatu kłobuckiego przeprowadzono na podstawie zgłoszeń przekazywanych przez lekarzy z podmiotów leczniczych, dotyczące zachorowań na choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia. Rejestracja zgłoszonych zachorowań odbywa się w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych opracowanych przez Państwowy Zakład Higieny na potrzeby nadzoru epidemiologicznego. Na podstawie zgłoszeń sporządza się meldunki dwutygodniowe, kwartalne, roczne.

Tabela nr 1

Zachorowania na wybrane choroby zakaźne w latach 2016-2025

L.p.	Jednostka chorobowa	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1.	Salmonellozy – zatrucia pokarmowe - posocznica	20 0	8 0	26 0	13 0	16 0	15 0	22 0	20 0	16 1	12 1
2.	Salmonellozy – zakażenia pozajelitowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Zakażenia SARS COV-2	-	-	-	-	2576	4282	3904	615	603	435
4.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe - ogółem - w tym dzieci do lat 2	35 14	36 10	41 10	37 17	12 6	42 3	22 1	36 2	29 2	32 2
5.	Wirusowe zakażenia jelitowe - ogółem - w tym dzieci do lat 2	101 42	109 41	89 28	127 51	30 11	77 31	224 61	132 30	167 40	159 55
6.	Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu- ogółem w tym dzieci do lat 2	77 10	52 7	45 8	51 7	22 5	23 4	40 13	54 13	48 9	46 8
7.	Krzusiec	9	6	7	7	1	0	0	3	31	20
8.	Szkarlatyna	19	34	19	33	9	7	5	78	65	39
9.	Zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu w tym wywołane przez: - inne bakteryjne -wirusowe	3 1	6 1	1 4	1 2	0	1	4 0	6 1	5 3	4 3
10.	Inwazyjna choroba meningokokowa- w tym--posocznica	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	1 1	0 0	0 0	1 0	0 0
11.	Borelioza (choroba z Lyme)	20	20	26	26	21	18	11	63	43	59
12.	Pokąsanie przez zwierzęta ilość osób zaszczepionych p/wściekliznie	7	9	11	14	10	6	12	5	8	12
13.	Ospa wietrzna	366	591	491	283	105	309	805	747	480	308
14.	Różyczka	12	7	1	0	2	1	1	5	0	0
15.	WZW typu A WZW typu B przewlekłe, ostre WZW typu C potwierdzone WZW mieszane B+C	0 9 14 1	6 9 20 0	38 10 17 0	3 8 8 0	2 10 5 0	0 19 0 0	0 10 5 0	0 14 7 0	2 14 10 0	2 15 5 0
16.	Świnka	8	2	9	3	3	5	6	4	4	1
17.	Posocznica wywołana streptococcus pneumoniae	0	0	0	0	3	3	2	3	8	3
18.	Posocznica wywołana hemofilus influenzae	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
19.	Gruźlica	12	10	8	10	6	8	14	18	18	10
20.	Zachorowania grypopodobne- MZ 55*	459	1972	2489	3556	3047	2030	7571	13895	Od 07.07.23 nie zgłaszane do PIS	Od 07.07.23 nie zgłaszane do PIS
21.	Grypa ogółem w tym dzieci 0-14 lat	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2 2
22.	Listerioza	2	1	0	0	0	0	0	2	1	0
23.	Ostre porażenie wiotkie u dzieci do lat 14	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24.	Odra	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0
25.	Grypa potwierdzona testem antygenowym	-	-	-	-	-	-	-	34	773	1512
26.	Zakażenie wirusowe RSV potwierdzone testem antygenowym	-	-	-	-	-	-	-	14	152	139
27.	Tularemia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
28.	Gorączka denga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1

Analizując zachorowania zgłoszone do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kłobucku w 2025r. najwięcej zachorowań zarejestrowano na choroby o podłożu wirusowym m.in. grypa potwierdzona testem antygenowym, SARS-CoV-2, ospa wietrzna, RSV. Wśród chorób o podłożu bakteryjnym odnotowano wzrost zachorowań na boreliozę.

Tabela nr 2

Liczba zachorowań i zgonów na SARS-CoV-2 w powiecie kłobuckim w latach 2020-2025

	Liczba zachorowań na SARS- CoV- 2						Liczba zgonów na SARS- CoV- 2					
	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2025 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2025 rok
Styczeń	-	188	1658	11	87	9	0	10	14	1	1	0
Luty	-	213	1041	62	17	7	0	7	13	1	0	0
Marzec	3	840	197	193	1	16	0	13	8	0	0	0
Kwiecień	12	1060	31	42	0	3	0	29	0	0	0	0
Maj	19	181	19	6	3	2	1	22	0	1	0	0
Czerwiec	21	10	18	1	1	5	0	1	0	0	0	0
Lipiec	8	3	123	0	21	4	0	1	1	0	0	0
Sierpień	128	7	321	3	121	28	1	0	2	0	0	0
Wrzesień	169	11	380	17	239	98	5	0	1	0	0	0
Październik	546	86	77	10	85	150	17	0	0	0	0	1
Listopad	1212	707	16	75	11	50	30	12	0	0	0	0
Grudzień	458	976	23	195	17	60	21	30	0	3	0	0
Razem	2576 (160 hosp)	4282 (393 hosp)	3904 (286 hosp)	615 (80 hosp)	603 (68 hosp)	435 (9 hosp)	75	125	40	6	1	1

Od początku marca 2020 roku do 31.12.2025 roku zarejestrowano **12.415** zachorowań na SARS-CoV-2, w tym hospitalizowano **996** osób, zmarło **248** osób. Od 2020 r. do 2022 r. zarejestrowano 22 ogniska epidemiczne spowodowane SARS-CoV-2, wystąpiły one w szkołach, domach dziecka, placówce medycznej, zakładach pracy. Wdrożono obowiązujące przepisy prawne oraz opracowane procedury celem przerwania transmisji wirusa na pozostałe osoby. W związku powyższym prowadzono na bieżąco monitoring sytuacji epidemiologicznej. Należy podkreślić, że zarejestrowane zakażenia SARS-CoV-2 dotyczyły każdej grupy wiekowej oraz wszystkich grup zawodowych. W latach 2023 do 2025 nie odnotowano ognisk spowodowanych SARS-CoV-2.

W roku 2025 na SARS-CoV-2 zachorowało **435** osób, hospitalizacji wymagało **9 osób**, zmarła **1** osoba.

Tabela nr 3

Analiza ogniska epidemiczne w latach 2020-2025

Ogniska- czynnik chorobotwórczy	2020	2021	2022	2023	2024	2025
SARS-CoV-2	4	11	7	0	0	0
Salmonella	1	1	0	0	0	3 ogniska domowe
Clostridium difficile	0	1 (ognisko szpitalne)	0	1 (ognisko szpitalne)	0	0
WZW typu A	1	0	0	0	0	0
ROTAVIRUS	0	0	0	0	1 (domowe (rodzeństwo))	1 ognisko domowe
NOROWIRUS	0	0	0	0	0	1 ognisko domowe
GRYPA	0	0	0	0	2 (ognisko szpitalne))	1 ognisko szpitalne
Wirusowe nieokreślone	0	0	0	0	1 (ognisko szpitalne)	0
Klebsiella pneumoniae NDM	0	0	0	0	1 (podejrzenie ogniska szpitalnego)	0

Analizując wystąpienie ognisk epidemicznych w 2025 r. zarejestrowano w styczniu 1 ognisko szpitalne o podłożu wirusologicznym, których czynnikiem chorobotwórczym była grypa - potwierdzona testem antygenowym. W ognisku zachorowało 24 pacjentów potwierdzonych testem antygenowym. Chorowało 10 mężczyzn, 14 kobiet, w przedziale wiekowym od 37 lat do 98 lat.

Grypę A stwierdzono u 10 pacjentów, grypę B u 6 pacjentów, A i B u 8 pacjentów. Zarejestrowano zgon z powodu grypy AB u kobiety lat 77. Zwiększono reżim sanitarny. Na bieżąco monitorowano sytuację epidemiologiczną na oddziale, w którym wdrożono następujące działania: wstrzymano odwiedziny w oddziale, zastosowano kohortację, izolację pacjentów w ognisku, zwiększono częstotliwość mycia i dezynfekcji powierzchni, sprzętu. Prowadzono ciągle szkolenia personelu w zakresie transmisji zakażenia wirusem grypy oraz działania edukacyjno-informacyjne dla pacjentów i ich rodzin.

W 2025 roku zarejestrowano 5 ognisk domowych w środowisku rodzinnym tj.:

- w styczniu 2025 zarejestrowano ognisko o podłożu bakteryjnym, gdzie czynnikiem chorobotwórczym była salmonella enteritidis, 2 osoby były hospitalizowane kobieta lat 24 i mężczyzna lat 25;
- w czerwcu 2025 zarejestrowano ognisko o podłożu wirusologicznym, gdzie czynnikiem chorobotwórczym był Rotawirus, rodzeństwo (mężczyźni lat 5 i 2 - wymagali hospitalizacji);
- w lipcu 2025 zarejestrowano ognisko o podłożu bakteryjnym, gdzie czynnikiem chorobotwórczym była salmonella enteritidis, rodzeństwo (kobiety lat 1 i 6);
- w październiku 2025 zarejestrowano ognisko o podłożu bakteryjnym, gdzie czynnikiem chorobotwórczym była salmonella enteritidis (kobieta lat 36 i 10, mężczyzna lat 43);
- w grudniu 2025 zarejestrowano ognisko o podłożu wirusologicznym, gdzie czynnikiem chorobotwórczym był Norowirus(bliźniaczki kobiety lat 1- wymagały hospitalizacji).

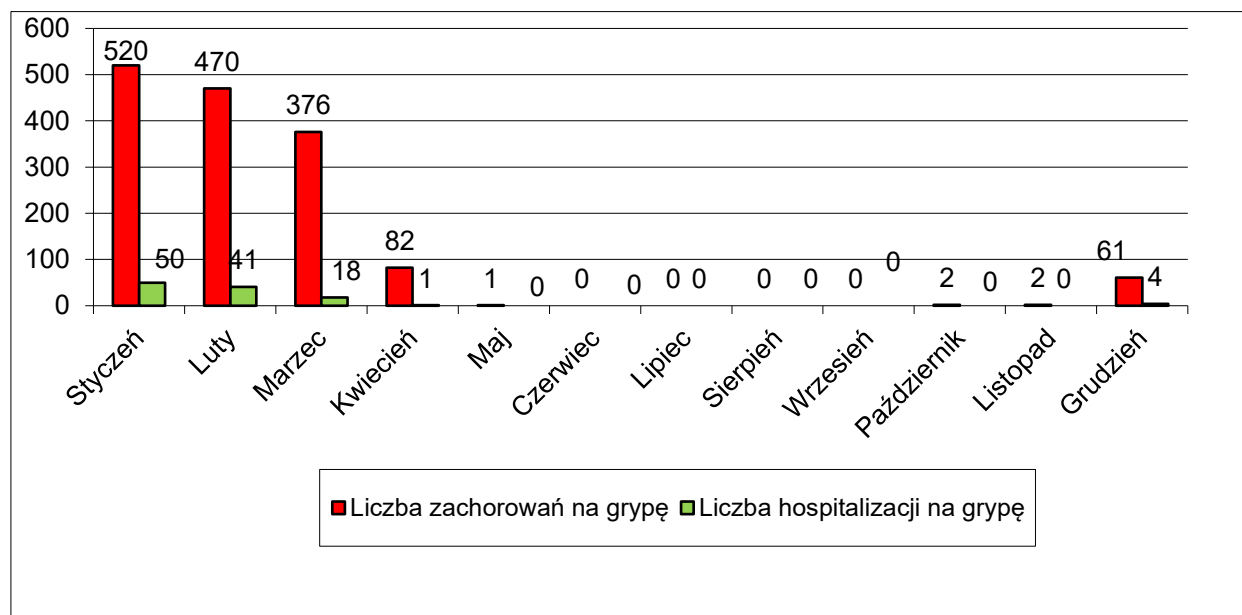
GRYPA - jest ostrą chorobą wirusową, wywoływaną najczęściej przez wirusy grypy A i B, rzadziej C. Namnażają się one w komórkach nabłonkowych górnego i dolnego odcinka dróg oddechowych. Okres wylęgania grypy wynosi średnio 2 dni, natomiast największa zakaźność występuje 1 dzień przed i 3 do 5 dni po ustąpieniu objawów. Choroba przenosi się drogą kropelkową, przez kontakt bezpośredni z zakażoną osobą lub przez kontakt ze skażonymi powierzchniami i przedmiotami. Charakterystycznymi objawami klinicznymi są wysoka gorączka, dreszcze, bóle mięśniowo-stawowe, ból gardła, ból głowy, kaszel, katar oraz ogólne osłabienie. Najczęściej zachorowania mają przebieg lekki lub umiarkowany, jednak w najcięższych przypadkach, zwłaszcza u osób z współistniejącymi schorzeniami, choroba może skończyć się ciężkimi powikłaniami, a nawet śmiercią. Najgroźniejsze dla zdrowia są powikłania grypy, wśród których wymienia się choroby dolnych dróg oddechowych oraz układu krążenia występujące zarówno u dorosłych, jak i u dzieci. Do grupy najbardziej narażonych na występowanie powikłań po grypie należą dzieci, osoby po 50 roku życia oraz osoby obciążone przewlekłymi schorzeniami. Do zakażenia dochodzi łatwo w dużych skupiskach ludzi, w szkołach, autobusach, zakładach pracy.

*Zgodnie z nowelizacją Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej na 2023 r. od 07.07.2023 roku został zniesiony obowiązek składania przez placówki medyczne do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego sprawozdań MZ 55 „Tygodniowy, dzienny meldunek o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę”. W podmiotach leczniczych wprowadzono test combo, co pozwoliło w prosty sposób wykryć potwierdzonego wirusa grypy, zgłaszanego przez lekarzy i wykazywanego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w meldunkach dwutygodniowych, kwartalnych, rocznych.

W powiecie kłobuckim w 2025 roku zarejestrowano **1512** przypadków zachorowania na gripę potwierdzoną testem antygenowym oraz **2** przypadki potwierdzone PCR, współczynnik zapadalności 1866,87. Hospitalizacji wymagało 114 osób, dla porównania w 2024 r. zarejestrowano 773 potwierdzone przypadki zachorowań na gripę potwierdzoną testem antygenowym, z których 66 hospitalizowano.

Wykres nr 2

SEZONOWY ROZKŁAD ZACHOROWAŃ NA GRYPĘ Z UWZGLĘDNIENIEM HOSPITALIZACJI W 2025 ROKU

Z analizy wynika, że najwięcej zachorowań na gripę zarejestrowano w miesiącu styczniu i lutym stanowiły one 65% ogółu zachorowań na gripę potwierdzoną. Hospitalizacji ogółem wymagało 114 osób, spośród których zarejestrowano 1 zgon.

Profilaktyka czynna grypy polega na stosowaniu co roku szczepień ochronnych opracowaną na dany sezon szczepionką. Szczepienia przeciw grypie realizowane są jako szczepienia zalecane w Programie Szczepień Ochronnych i wykonywane odpłatnie na koszt zlecającego oraz nieodpłatnie dla niektórych grup społecznych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłobucku od wielu lat podejmuje działania promujące postawy prozdrowotne w zakresie profilaktyki grypy. Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się wzrost świadomości społeczeństwa lokalnego na temat zagrożeń i powikłań pogrypowych oraz możliwości ochrony przed zachorowaniem.

OSPA WIETRZNA – jest chorobą o bardzo wysokiej zakaźności wywołaną przez wirusa ospy wietrznej (Varicela-Zoster Virus). Wirus ten może przetrwać w organizmie człowieka wiele lat w stanie latencji i reaktywować się po latach jako półpasiec. Jest szczególnie groźny dla kobiet w ciąży z uwagi na niebezpieczeństwo wystąpienia poważnych wad wrodzonych płodu oraz noworodków i niemowląt.

W 2025 r. zarejestrowano 308 zachorowań na ospę wietrzną, współczynnik zapadalności wyniósł 379,78. Zarejestrowano spadek zachorowań w porównaniu do roku 2024.

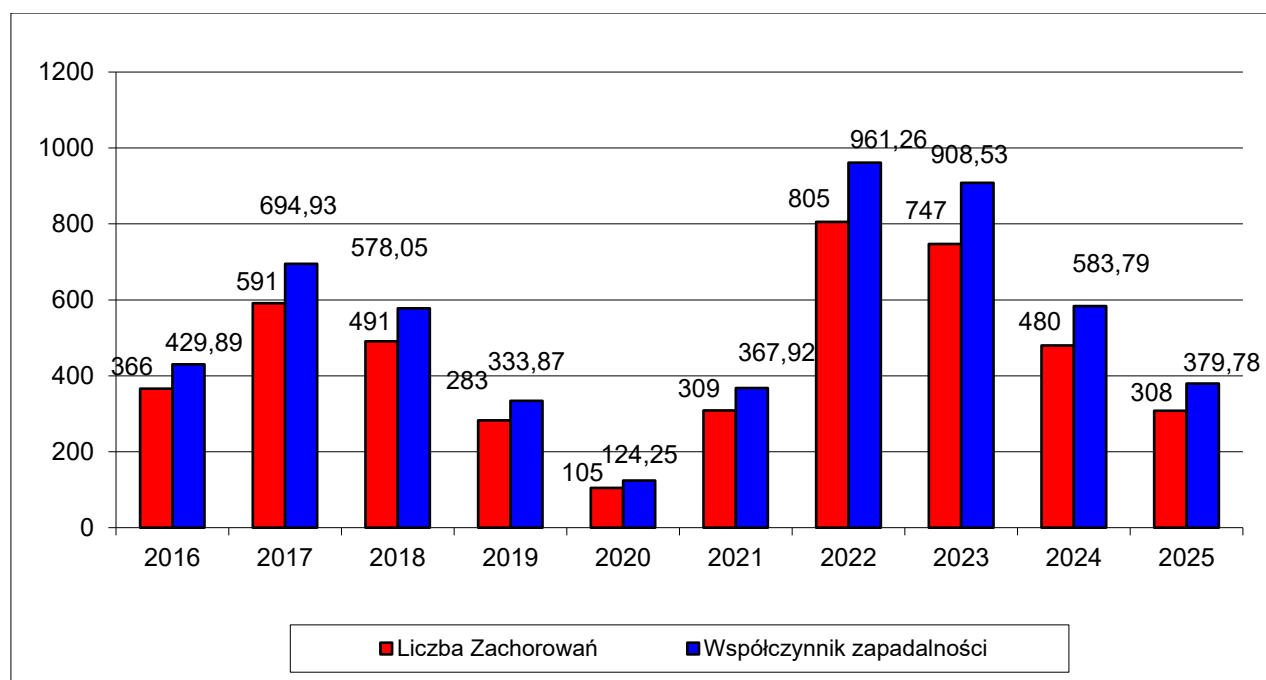
Tabela nr 4

Analiza zachorowań na ospę w latach 2016-2025

Rok	Liczba Zachorowań	Współczynnik zapadalności
2016	366	429,89
2017	591	694,93
2018	491	578,05
2019	283	333,87
2020	105	124,25
2021	309	367,92
2022	805	961,26
2023	747	908,53
2024	480	583,79
2025	308	379,78

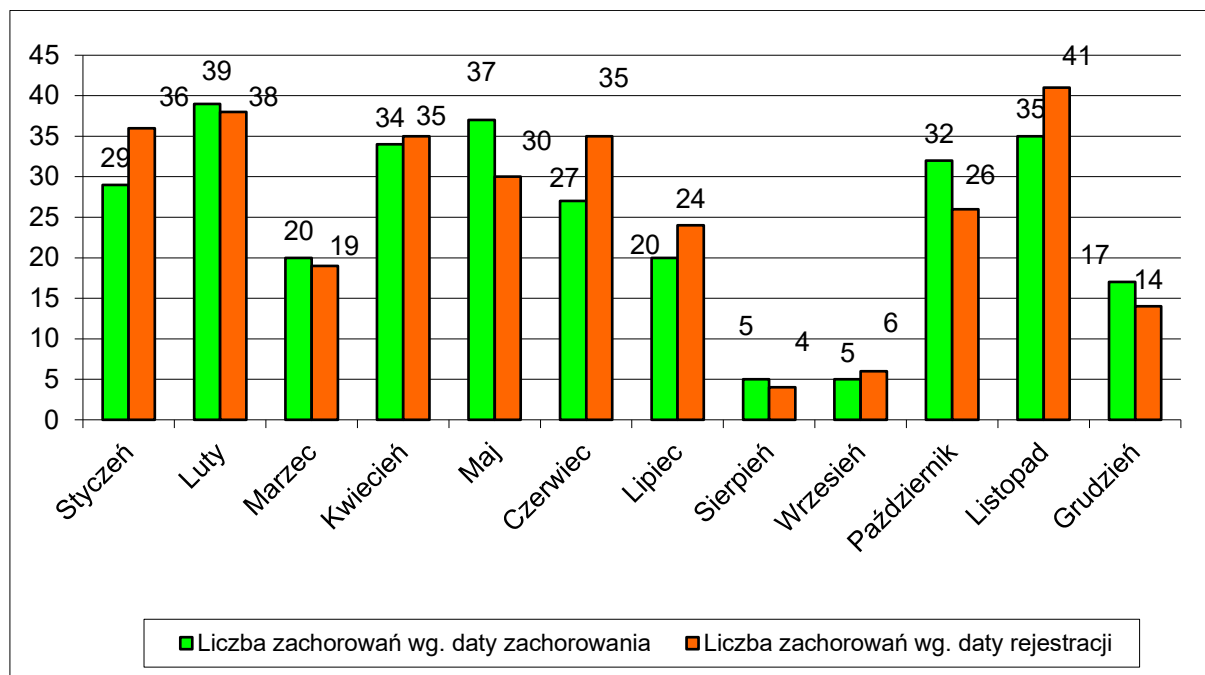
Wykres nr 3

ANALIZA ZACHOROWAŃ NA OSPĘ WIETRZNĄ W LATACH 2016-2025

Wykres nr 4

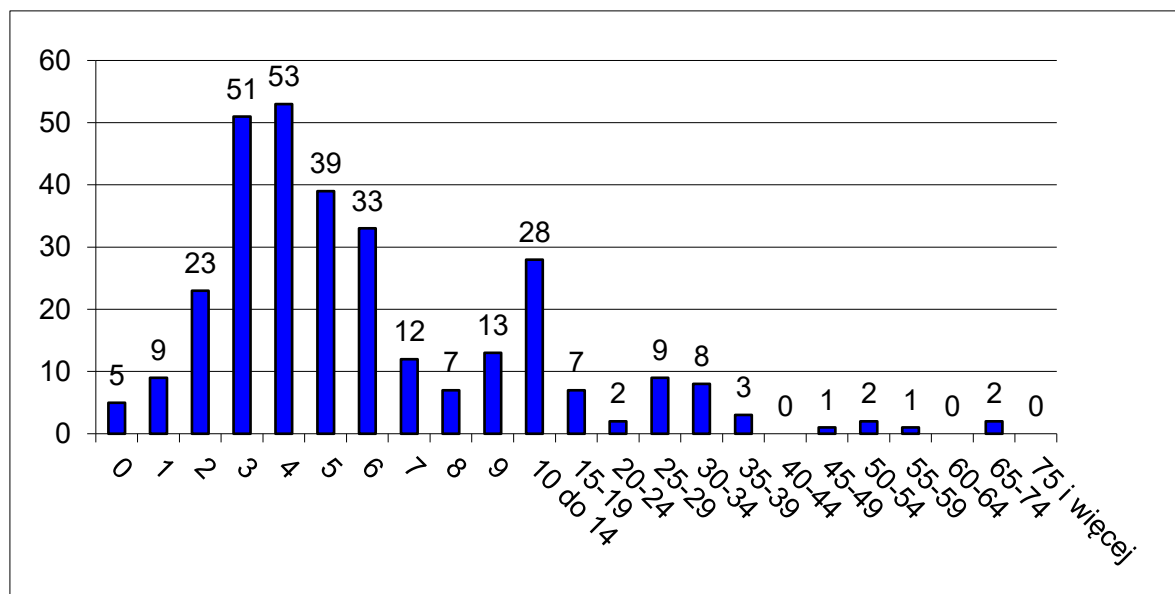
SEZONOWY ROZKŁAD ZACHOROWAŃ NA OSPE WIETRZNĄ W 2025 ROKU

Największą liczbę zachorowań na ospę wietrzną obserwujemy w miesiącach maj i luty.

Wykres nr 5

ANALIZA ZACHOROWAŃ NA OSPE WIETRZNĄ WG WIEKU W 2025 ROKU

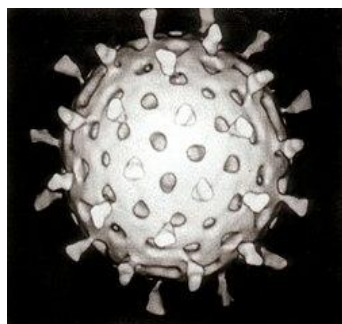
Z analizy wynika, iż najczęściej na ospę wietrzną w 2025 r. chorowały dzieci w wieku od 3 do 5 lat. Trzy zachorowania wymagały hospitalizacji. Pozostałe zachorowania przeszły łagodnie.

WIRUS RSV (ang. respiratory syncytial virus, syncytialny) wirus oddechowy jest powszechnym wirusem atakującym układ oddechowy. Jest szczególnie groźny dla noworodków, niemowląt i dzieci poniżej 5 roku życia. Niemowlęta i małe dzieci, ale również osoby starsze są narażeni na wysokie ryzyko

ciężkiego przebiegu choroby, częściowo z powodu związanego z wiekiem spadku odporności. Zwykle u osób dorosłych RSV wywołuje objawy przypominające przeziębienie. Jednak w przypadku osób starszych i osób z chorobami współistniejącymi wirus ten może prowadzić do poważnych zakażeń dróg oddechowych

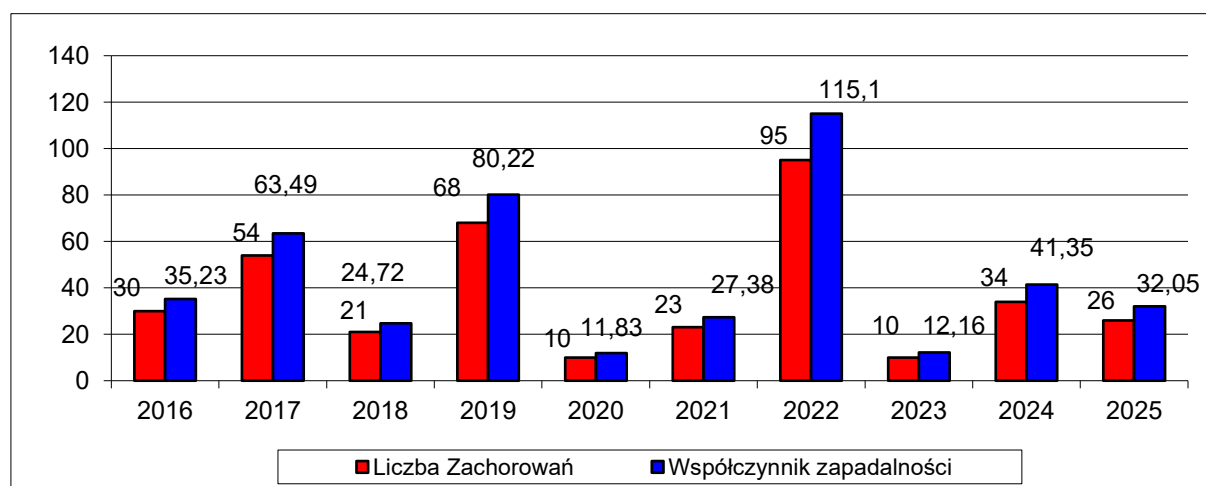
W 2025 r. zarejestrowano 139 zachorowań na RSV, współczynnik zapadalności wyniósł 171,39. Zarejestrowano spadek zachorowań w porównaniu do roku 2024 (152 zachorowania). Z analizy wynika, że najczęściej chorowały dzieci w przedziale wiekowym od 0-2 lat, stanowiły one 38,8% ogółu zachorowań na RSV potwierdzoną testem antygenowym. Hospitalizacji wymagały 33 osoby, z których 51% stanowiły dzieci do lat 2. Największą liczbę zachorowań na RSV obserwujemy w miesiącach marzec i luty.

W roku 2025 na wirusowe zakażenia jelitowe zarejestrowano 159 zachorowań, współczynnik zapadalności wyniósł 196,05. Hospitalizacji wymagało 88,67 % chorych. Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane były przez rotawirusy (16,35%), norowirusy (16,98%), adenowirusy (13,20%), nie określono wirusa w 85 przypadkach zarejestrowanych zakażeń. Zarejestrowano w 2025 spadek zachorowań w stosunku do roku 2024 na rotawirusy z 34 zachorowań na 26 zachorowań, co obrazuje poniższy wykres.

Wykres nr 6

ANALIZA ZACHOROWAŃ WYWOŁANYCH PRZEZ ROTAWIRUSY W LATACH 2016-2025

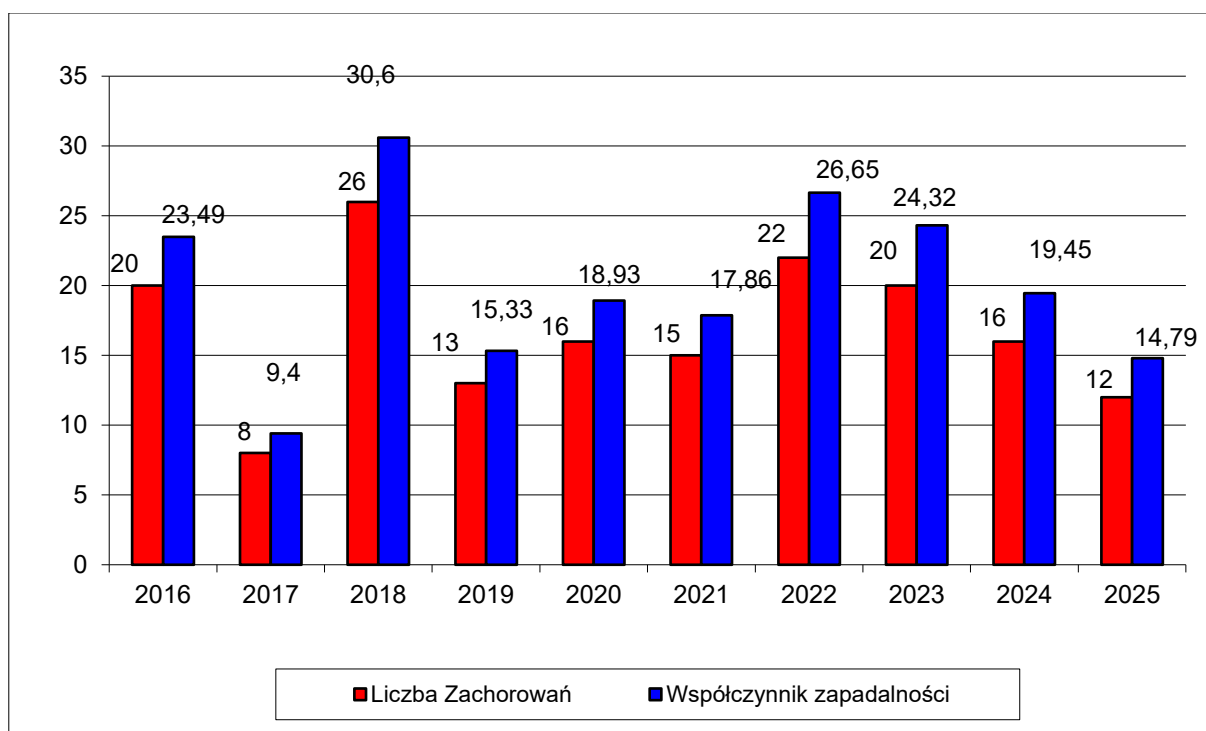
Choroby układu pokarmowego

Do chorób szerzących się drogą pokarmową należą między m. in: salmonellozy, bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Escherichia coli*, *Compylobacter*, *Clostridium difficile*. Różnorodność czynników etiologicznych to efekt poprawiającej się diagnostyki laboratoryjnej chorób układu pokarmowego.

W 2025 r. zarejestrowano 12 zachorowań na salmonellę. Wśród nich zarejestrowano 3 ogniska domowe. Pozostałe zachorowania były rozproszone.

Wykres nr 7

ANALIZA ZACHOROWAŃ NA SALMONELLOZY W LATACH 2016-2025

Dominującym serotypem zakażeń pokarmowych była salmonella Enteritidis. Zachorowania te stanowiły ok. 92 % wszystkich salmonelloz. W jednym zachorowaniu określono serotyp - Typhimurium. Odsetek hospitalizowanych osób zakażonych odzwierzęcymi pałeczkami salmonella był wysoki i wynosił 75%. W rejestrach nosicieli w 2025 roku figurowało 13 nosicieli odzwierzęcych pałeczek salmonella: 12 - serotyp Enteritidis, 1- serotyp Muenster . Wg stanu na dzień 31.12.2025 roku w rejestrach figuruje 1 osoba będąca nosicielem odzwierzęcych pałeczek salmonella serotyp enteritidis.

Inne choroby zakaźne

KRZTUSIEC - jest ostrą chorobą dróg oddechowych, głównie wieku dziecięcego, wywoływana przez bakterie *Bordetella pertussis*. Charakterystycznym objawem choroby jest długotrwałe utrzymujący się napadowy kaszel z wydzielaniem lepkiej płwociny. Jedynym źródłem zakażenia jest chory człowiek. Zakażenie następuje drogą powietrzno-kropelkową. Pierwszy okres choroby trwa do 2 tygodni i charakteryzuje się takimi objawami jak nieżyt nosa, spojówek, gardła i oskrzeli. Ostry nieżyt dróg oddechowych następuje na skutek wnikania bakterii do komórek błon śluzowych i ich toksycznego działania. Narastające działanie toksyn powoduje przejście do kolejnej fazy choroby z charakterystycznym napadowym kaszlem, objawami duszności, wykrztuszaniem śluzu i wymiotami. U dzieci poniżej 6 miesiąca życia zamiast napadowego kaszlu może wystąpić bezdech, utrata przytomności z powodu braku tlenu, a bez podjęcia skutecznego leczenia może nastąpić zgon. U chorych dzieci mogą również wystąpić powikłania np.: ropne zapalenie płuc, zapalenie ucha środkowego, trwałe uszkodzenie mózgu, utrata wagi ciała. Podanie odpowiednich antybiotyków zmniejsza ryzyko wystąpienia tych dolegliwości, zwłaszcza jeśli leczenie rozpocznie się jak najwcześniej od wystąpienia objawów. Zwalczanie choroby polega na jej wczesnym rozpoznaniu i wdrożeniu stosownego leczenia. Niemowlęta powinny być leczone w szpitalu. Dostępne są skuteczne preparaty szczepionkowe przeciwko krztuścowi. Wrażliwość na zakażenia osób nieuodpornionych za pomocą szczepień ochronnych jest powszechna. Przebycie krztuśca pozostawia długotrwałą odporność organizmu ale powtórne zachorowanie jest możliwe. W Polsce zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych szczepienia przeciwko krztuścowi dzieci są obowiązkowe.

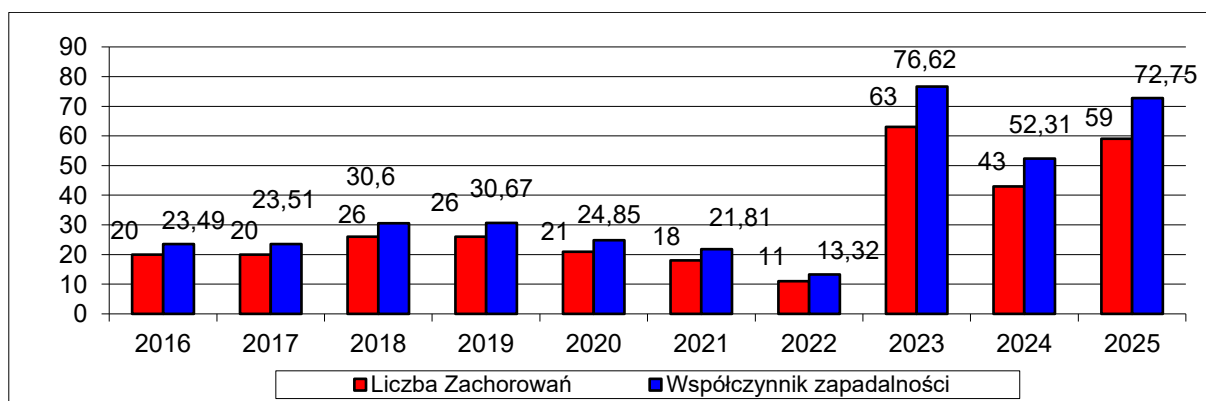
W 2025 r. zarejestrowano 20 zachorowań na krztusiec, współczynnik zapadalności wyniósł 24,66. Zarejestrowano spadek zachorowań w porównaniu do roku 2024, w którym to zachorowało 31 osób. 9 zachorowań zostało potwierdzonych badaniami. Z analizy wynika, że najczęściej chorują dzieci 0-19 lat, stanowią one 55 % wszystkich zachorowań na krztusiec. Hospitalizacji wymagała 1 kobieta (4 lata) oraz 1 mężczyzna (1 lat). Najwięcej zachorowań zarejestrowano w miesiącu marcu.

BORELIOZA

Nastąpił wzrost zachorowań na boreliozę z 43 zachorowań w 2024 r. na 59 w 2025 r., współczynnik zapadalności wyniósł 72,75.

Wykres nr 8

ANALIZA ZACHOROWAŃ NA BORELIOZĘ W LATACH 2016-2025

W 2025 r. w powiecie kłobuckim zarejestrowano 59 zachorowań na boreliozę. Potwierdzonych zachorowań na boreliozę zarejestrowano 55. Objawy charakterystyczne dla wczesnej fazy boreliozy to rumień wędrujący, który wystąpił u 55 osób. U 4 osób wystąpiła postać kostnowstawowa. Dwa zachorowania na boreliozę wymagały hospitalizacji, pozostali pacjenci pozostają w leczeniu ambulatoryjnym.

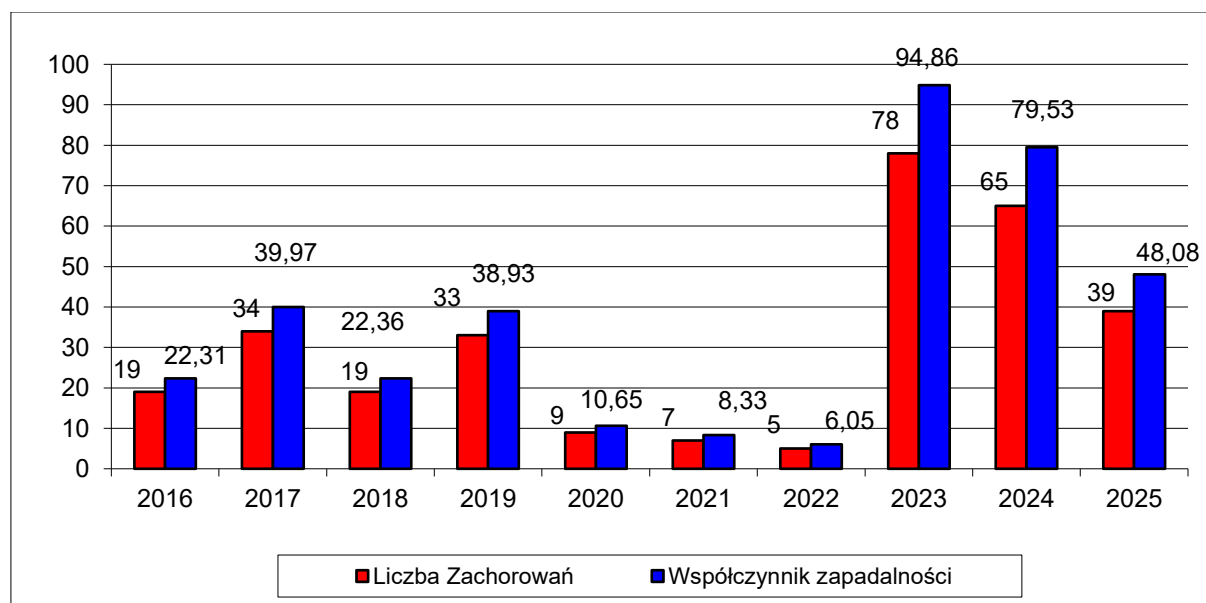
ŁONICA

Obserwujemy spadek zachorowań na łonicę z 65 zachorowań w 2024 r. na 39 w 2025 r., współczynnik zapadalności 48,08.

Wśród zachorowań na łonicę zarejestrowano jedną hospitalizację u mężczyzny lat 5. Najczęściej na łonicę chorowały dzieci w przedziale wiekowym 3-5 lat, co stanowi 48,71% ogółu zachorowań na łonicę. Największą liczbę zachorowań na łonicę obserwujemy w miesiącu kwietniu i maju, stanowią one 28% ogółu zachorowań na łonicę w 2025 r.

Wykres nr 9

ANALIZA ZACHOROWAŃ NA ŁONICĘ W LATACH 2016-2025

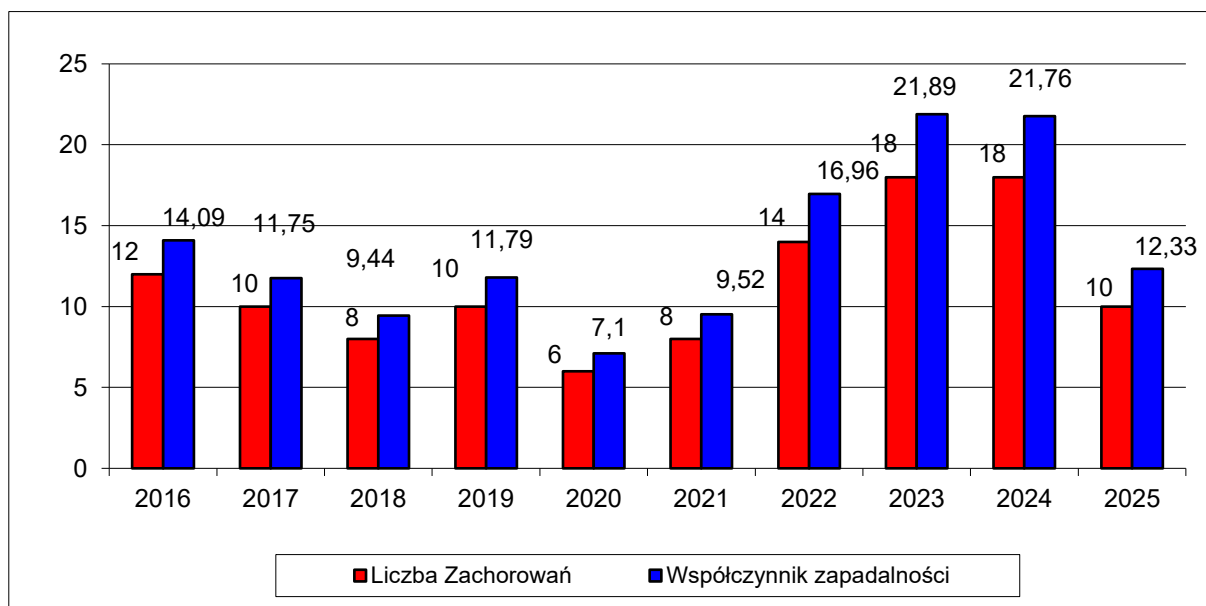

GRUŻLICA

Od roku 2002 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłobucku czynnie uczestniczy w realizacji Narodowego Programu Zwalczania Gruźlicy poprzez rejestrację zgłoszeń podejrzeń i zachorowań na tę chorobę, opracowanie ognisk gruźlicy, dokładne ustalanie kontaktów, a przede wszystkim pełnienie nadzoru epidemiologicznego nad osobami chorymi i osobami z kontaktu. W 2025 r. nastąpił spadek zachorowań z 18 przypadków w 2024 r. na 10 zachorowań, a współczynnik zapadalności wyniósł 12,33. Chorowało 10 mężczyzn. Osoby z kontaktu z chorymi są obejmowane nadzorem przez lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej

Wykres nr 10

ANALIZA ZACHOROWAŃ NA GRUŻLICĘ W LATACH 2016-2025

Liczby zachorowań pozostałych chorób zakaźnych tj.:

- **świnka** – 1 zachorowane w 2025 r., 4 zachorowania w 2024 r.
- **posocznica** - 3 zachorowania w 2025 r. wywołane przez *streptococcus pneumoniae*, 8 zachorowań w 2024r.
- **wzw typ B** - 15 zachorowań w 2025 r., 14 zachorowań w 2024 r.
- **wzw typ C** -5 zachorowań w 2025 r., 10 zachorowań w 2024 r.
- **wzw typ A** - 2 zachorowania w 2025 r., 2 zachorowania w 2024 r.
- **wirusowe zapalenie opon mózgowych nieokreślone** - 1 zachorowanie w 2025 r., 1 zachorowanie w 2024 r.
- **enterowirusowe zapalenie opon mózgowych** - 2 zachorowania w 2025 r. u mężczyzn lat 36 i 21, natomiast w 2024 r. u mężczyzn lat 38, 19.
- **gorączka denga** – 1 zachorowanie u kobiety lat 51.
- **tularemia** – 1 zachorowanie u mężczyzny lat 50.

Nie odnotowano potwierdzonych zachorowań na odrę i różyczkę. Choroby te objęte są przez WHO programem eliminacji. Każde podejrzenie o zachorowanie powinno być weryfikowane badaniami laboratoryjnymi. W 2025 r. zarejestrowano dwa podejrzenia na różyczkę u mężczyzny lat 58 i kobiety lat 5.

Nie wykonano badań w kierunku odry i różyczki, gdyż pacjenci nie wyrazili zgody na badania. Zachorowania nie kwalifikowały się do wykazania w meldunku, ponieważ nie spełniały kryteriów definicji przypadku.

ZGONY

W 2025 r. zarejestrowano 2 zgony– przyczyną zgonu był COVID- 19 u kobiety lat 92 oraz grypa potwierdzona testem antygenowym u kobiety lat 77.

NADZÓR NAD REALIZACJĄ SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

W 2025 roku w powiecie kłobuckim świadczenia w zakresie szczepień ochronnych były prowadzone w 28 podmiotach leczniczych, w których realizowane są obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne. Sprawowano nadzór nad prawidłową gospodarką preparatami szczepionkowymi oraz nadzór nad przestrzeganiem łańcucha chłodniczego preparatów szczepionkowych, przeprowadzano kontrole w zakresie prawidłowości prowadzenia dokumentacji oraz przekazywania dokumentacji dotyczącej szczepień. W roku sprawozdawczym lekarze z powiatu kłobuckiego zgłosili 5 niepożądanych odczynów poszczepiennych, które w porównaniu do roku 2024 utrzymuje się na niskim i stabilnym poziomie bez wyraźnej tendencji wzrostowej. Rok 2025 nie odbiega istotnie od lat poprzednich pod względem częstości zgłoszeń. Wszystkie zgłoszone przypadki zostały zakwalifikowane jako niepożądane odczyny poszczepienne łagodne, zgodnie z obowiązującą definicją. Nie odnotowano niepożądanych odczynów poszczepiennych ciężkich ani poważnych. We wszystkich przypadkach nastąpił całkowity powrót do zdrowia. W jednym przypadku konieczna była krótkotrwała hospitalizacja (3 dni) pozostałe osoby były leczone ambulatoryjnie. U żadnego pacjenta nie doszło do trwałych następstw zdrowotnych. Zgłoszone niepożądane odczyny poszczepienne dotyczyły szczepionek stosowanych w ramach Programu Szczepień Ochronnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłobucku prowadził kontrole kart uodpornienia w ramach sprawowanego nadzoru nad realizacją obowiązkowych szczepień ochronnych. Kontrole przeprowadzono w dwóch etapach. Łącznie skontrolowano 12 379 kart uodpornienia w 25 punktach szczepień. Celem realizowanych działań było dokonanie oceny prawidłowości i kompletności prowadzenia szczepień ochronnych, stopnia realizacji obowiązku szczepień wynikającego z obowiązujących przepisów prawa oraz poziomu uodpornienia populacji. Kontrole umożliwiły identyfikację nieprawidłowości w zakresie realizacji szczepień ochronnych oraz oceny ryzyka wystąpienia zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych. Poziom zaszczepienia dzieci i młodzieży w obowiązkowych rocznikach oceniany jest jako wymagający monitorowania, odnotowuje się utrzymującą tendencję uchylania się części rodziców/opiekunów prawnych od obowiązku poddania dzieci szczepieniom ochronnym. Wobec uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych wystosowano pisma przypominające do opiekunów prawnych. Uzyskane wyniki stanowią postawę do oceny stanu sanitarno-epidemiologicznego powiatu oraz są wykorzystywane w procesie analizy sytuacji epidemiologicznej na poziomie wojewódzkim, a także w planowaniu dalszych działań nadzorczych i profilaktycznych w obszarze zdrowia publicznego.

WNIOSKI

Analizę sytuacji epidemiologicznej powiatu kłobuckiego przeprowadzono na podstawie zgłoszeń przekazywanych przez lekarzy z podmiotów leczniczych dotyczących zachorowań na choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia. Rejestracja zgłoszonych zachorowań odbywa się w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych opracowanych przez Państwowy Zakład Higieny na potrzeby nadzoru epidemiologicznego. Na podstawie zgłoszeń sporządza się meldunki dwutygodniowe, kwartalne, roczne.

W 2025 r. wystąpił wzrost zachorowań, zarejestrowano łącznie 2960 przypadków zachorowań na choroby zakaźne objęte obowiązkowemu zgłoszeniu. Natomiast w 2024 r. zarejestrowano 2617 zachorowań. Z powodu zachorowań na choroby zakaźne hospitalizowano 460 osób, co stanowiło 15% ogółu zachorowań na choroby zakaźne. Dla porównania w 2024 r. hospitalizacji wymagało 428 osób. W 2025 r. na terenie powiatu kłobuckiego z powodu chorób zakaźnych zmarły 2 osoby dorosłe. Były to zgony na skutek COVID-19 oraz grypy.

Analizując zachorowania w 2025 r. najwięcej zachorowań zarejestrowano na choroby o podłożu wirusowym m.in. grypę potwierdzoną testem antygenowym, SARS-Co 2, ospę wietrzną, RSV. Wykrywalność wirusa grypy oraz RSV wzrosła w momencie wprowadzenia testów combo mogących wykryć w prosty sposób grypę, RSV oraz Covid-19.

W roku 2025 na SARS-CoV-2 zachorowało 435 osób, hospitalizacji wymagało 9 osób, zmarła 1 osoba. Dla porównania w 2024 r. zarejestrowano 603 zachorowania, hospitalizowano 68 osób, zmarła 1 osoba. Najwięcej zachorowań zarejestrowano w miesiącu październiku - 150 zachorowań, dla porównania w 2024 r. najwięcej zachorowań wystąpiło w miesiącu wrześniu - 239 zachorowań.

W 2025 r. zarejestrowano znaczny wzrost zachorowania na grypę potwierdzoną testem antygenowym- 1512 przypadków (773 zachorowania w 2024 r.) oraz 2 przypadki potwierdzone PCR, współczynnik zapadalności 1866,87. Hospitalizacji wymagało ogółem 114 osób, dla porównania w 2024 r. hospitalizowano 66 osób. Najwięcej zachorowań w 2025 r. na grypę zarejestrowano w miesiącu styczniu i lutym, stanowiły one 65% ogółu zachorowań na grypę potwierdzoną.

W 2025 r. zarejestrowano 308 zachorowań na ospę wietrzną, współczynnik zapadalności wyniósł 379,78. Zarejestrowano spadek zachorowań w porównaniu do roku 2024. Największą liczbę zachorowań na ospę wietrzną obserwujemy w miesiącach maj i luty. Z analizy wynika, iż najczęściej na ospę wietrzną w 2025 r. chorowały dzieci w wieku od 3 do 5 lat. Trzy zachorowania wymagały hospitalizacji. Pozostałe zachorowania miały przebieg łagodny.

W 2025 r. zarejestrowano 139 zachorowań na RSV, współczynnik zapadalności wyniósł 171,39. Zarejestrowano spadek zachorowań w porównaniu do roku 2024 (152 zachorowania). Z analizy wynika, że najczęściej chorowały dzieci w przedziale wiekowym od 0-2 lat, stanowiły one 38,8% ogółu zachorowań na RSV potwierdzone testem antygenowym. Hospitalizacji wymagały 33 osoby, z których 51% stanowiły dzieci do lat 2. Największą liczbę zachorowań na RSV obserwujemy w miesiącach marzec i luty.

Zarejestrowano 2 enterowirusowe zapalenia opon mózgu u mężczyzn lat 36 i 21 lat, zachorowania nie były powiązane, wymagały hospitalizacji po których nastąpiło wyzdrowienie.

W 2025 r. zarejestrowano 20 zachorowań na krztusiec, współczynnik zapadalności wyniósł 24,66. Zarejestrowano spadek zachorowań w porównaniu do roku 2024, w którym to zachorowało 31 osób. 9 zachorowań zostało potwierdzonych badaniami. Z analizy wynika, że najczęściej chorują dzieci 0-19 lat, stanowią one 55 % wszystkich zachorowań na krztusiec. Hospitalizacji wymagała 1 kobieta (4 lata) oraz 1 mężczyzna (1 lat). Najwięcej zachorowań zarejestrowano w miesiącu marcu.

W 2025 r. zarejestrowano wzrost zachorowań na boreliozę z 43 (2024 r.) na 59 zachorowań. Potwierdzonych zachorowań na boreliozę zarejestrowano 55. Objawy charakterystyczne dla wczesnej fazy boreliozy to rumień wędrujący, który wystąpił u 55 osób. U 4 osób wystąpiła postać kostno - stawowa. Dwa zachorowania na boreliozę wymagały hospitalizacji, pozostali pacjenci pozostają w leczeniu ambulatoryjnym.

W 2025 r. zarejestrowano 12 zachorowań na salmonellę. Wśród nich zarejestrowano 3 ogniska domowe. Pozostałe zachorowania były rozproszone. Dominującym serotypem zakażeń pokarmowych była salmonella Enteritidis. Zachorowania te stanowiły ok. 92 % wszystkich salmonelloz. W jednym zachorowaniu określono serotyp - Typhimurium. Odsetek hospitalizowanych osób zakażonych odzwierzęcymi pałeczkami salmonella był wysoki i wynosił 75%.

W rejestrach nosicieli w 2025 r. figurowało 13 nosicieli odzwierzęcych pałeczek salmonella 12 - serotyp Enteritidis, 1-serotyp Muenster. Wg stanu na dzień 31.12.2025 r. w rejestrach figuruje 1 osoba będąca nosicielem odzwierzęcych pałeczek salmonella serotyp Enteritidis.

Aktualna sytuacja epidemiologiczna w powiecie kłobuckim w obliczu nowych zagrożeń, jakim jest konflikt zbrojnym w Ukrainie i napływu ludności z okupowanego terenu, oceniana jest jako stabilna. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłobucku prowadzi bieżący nadzór nad zachorowaniami na choroby zakaźne i reaguje w przypadku pojawiających się zagrożeń.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłobucku od wielu lat bierze udział w akcji propagowania szczepień profilaktycznych wśród mieszkańców powiatu. Szczególnie intensywne działania w tym zakresie prowadzono podczas Dnia Otwartego Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Kłobucku w dniu 11.04.2025 r. oraz Europejskiego Tygodnia Szczepień w okresie od 27.04.2025 r. - 03.05.2025 r. W siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kłobucku zorganizowano punkt informacyjny, w którym promowano szczepienia ochronne, udzielano porad, prowadzono indywidualne rozmowy oraz dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych w zakresie szczepień ochronnych i profilaktyki chorób zakaźnych. W ramach akcji pracownicy Sekcji Epidemiologii oraz Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej prowadzili działania adresowane do jednostek samorządu terytorialnego, placówek służby zdrowia oraz do lokalnej społeczności. Zamieszczano na stronie internetowej Stacji oraz na portalach społecznościowych informacje nt. profilaktyki szczepień ochronnych oraz korzyści wynikających ze szczepień.

Ocena sytuacji epidemiologicznej powiatu kłobuckiego przeprowadzona była po dokonaniu analizy chorób zakaźnych oraz danych z nadzoru epidemiologicznego i weryfikacji zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia. Rejestracja zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne odbywała się w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego opracowane przez NIZP PZH.

Należy nadmienić, iż nie wszystkie zgłoszone zachorowania są wykazywane w sprawozdaniu dwutygodniowym MZ 56, każdy przypadek rozpatrywany jest indywidualnie zgodnie z definicjami, a nie wszystkie zachorowania je spełniają. Od wielu lat kontynuowane są działania instruktarzowe kierowane do pracowników służby zdrowia celem dopełnienia obowiązku zgłaszalności chorób zakaźnych podlegających rejestracji, tym samym poprawy czujności

nadzoru epidemiologicznego. W ramach działań wysyłane są pisma przypominające o konieczności zgłaszania chorób zakaźnych. Przekazywane i omawiane są aktualne druki, na których należy zgłaszać zachorowania, podejrzenia zachorowań. Przypomniano o stosowaniu obowiązujących kodów zgodnie z międzynarodową klasyfikacją chorób zakaźnych ICD 10. Działania te skutkują zwiększoną liczbą zgłoszeń, a tym samym dają możliwość oceny rzeczywistej sytuacji epidemiologicznej, w tym zagrożeń zdrowotnych populacji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłobucku prowadzi działania edukacyjne w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych i innych zagrożeń zdrowia publicznego, które mają wpływ na poziom wiedzy społeczeństwa oraz kształtowanie właściwych zachowań prozdrowotnych w aspekcie indywidualnej i zbiorowej odpowiedzialności za zdrowie własne i bliskich.

II. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

W 2025 r. w rejestrze zakładów znajdowało się 867 obiektów, w tym 62 środki transportu. Skontrolowano 354 obiekty. Przeprowadzono łącznie 485 kontroli sanitarnych w ramach nadzoru bieżącego oraz wykonano 19 kontroli eksportowych.

W trakcie nadzoru bieżącego pobrano do badań laboratoryjnych ogółem 486 próbek (2 próby nie zostały pobrane z uwagi na brak dostępności), w tym 7 próbek materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, zgodnie z harmonogramem poboru prób do badań żywności i przedmiotów użytku w ramach urzędowej kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa śląskiego na 2025 r. Zakwestionowano ogółem 3 próby sanitarne (zmiotki, wytrzepki) z uwagi na obecność szkodników zbożowo-mącznych.

Wydano łącznie 96 decyzji administracyjnych, w tym:

- 4 decyzje terminowe,
- 2 decyzje zmieniające (termin wykonania zarządzeń),
- 42 decyzje zatwierdzające,
- 48 decyzji o wykreśleniu zakładu z rejestru,
- 66 decyzji płatniczych na łączną kwotę 12 660,00 zł.

W 2025 r. do PSSE w Kłobucku wpłynęło 16 interwencji, które były rozpatrywane w Sekcji NS-BŻ. W związku z powyższym przeprowadzono 16 kontroli interwencyjnych.

Zakłady produkcji żywności

W 2025 r. w rejestrze znajdowało się 170 zakładów tej grupy, z czego skontrolowano 67 obiektów. Wydano 1 decyzję terminową.

W zakładach produkujących żywność pobrano łącznie 82 próby do badań mikrobiologicznych, fizykochemicznych oraz oceny znakowania. Zdyskwalifikowano 4 próby sanitarne pobrane w piekarniach z uwagi na obecność szkodników zbożowo-mącznych oraz 1 próbę mąki pszennej typu graham z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A, pobraną w zakładzie przemysłu zbożowo-młynarskiego.

Obiekty obrotu żywnością

W 2025 r. skontrolowano 170 obiektów z 470 prowadzących działalność handlową na terenie powiatu oraz 4 środki transportu z 62 znajdujących się w rejestrze. Przeprowadzono łącznie 268 kontroli sanitarnych. Wydano 4 decyzje administracyjne, w tym 3 decyzje terminowe i 1 decyzję zmieniającą termin wykonania obowiązków. Decyzje dotyczyły m.in. złego stanu sanitarno-technicznego ścian, sufitów i posadzek w ciągach komunikacyjnych, pomieszczeniach magazynowych, komorze dostaw, sali sprzedaży oraz pomieszczeniach socjalnych i sanitarnych.

W miejscach obrotu pobrano do badań laboratoryjnych łącznie 391 próbek żywności. Jedna próbka badana w kierunku migracji metali ciężkich z wyrobów szklanych została zakwestionowana z uwagi na przekroczenie zakresu akredytacji dla ołowiu i kadmu z obszaru obrzeża oraz odbarwienie kalkomanii. Ponadto stwierdzono brak trwałości i odporności na ścieranie. Produkt zgłoszono do systemu RASFF.

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym

Na terenie powiatu kłobuckiego funkcjonują 2 targowiska. Na targowisku w Kłobucku działa 7 pawilonów sprzedających mięso i jego przetwory oraz 1 pawilon sprzedający inne środki spożywcze. Skontrolowano 7 pawilonów sprzedających mięso, w których przeprowadzono 20 kontroli sanitarnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Nadzór nad obrotem grzybami

Na targowiskach w Kłobucku i Krzepicach handel grzybami świeżymi jest zakazany zgodnie z regulaminami tych targowisk. W 2025 r. pracownicy posiadający uprawnienia klasyfikatora grzybów sklasyfikowali grzyby przyniesione do siedziby stacji przez 10 osób. Wystawiono 3 atesty na świeże grzyby.

Zakłady żywienia zbiorowego

W 2025 r. skontrolowano 114 zakładów żywienia zbiorowego z 216 znajdujących się w rejestrze. Przeprowadzono łącznie 127 kontroli sanitarnych.

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte

W 2025 r. skontrolowano 56 obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego z 85 znajdujących się w ewidencji. Przeprowadzono 61 kontroli sanitarnych.

Stolówki przedszkolne

Na 36 funkcjonujących stołówek przedszkolnych 14 prowadzi żywienie w systemie cateringowym. W 2025 r. skontrolowano 22 stołówki. Przeprowadzono 22 kontrole sanitarne kompleksowe.

Stolówki szkolne

Na terenie działania PSSE w Kłobucku funkcjonuje 28 stołówek szkolnych, z których 6 prowadzi żywienie w systemie cateringowym. W 2025 r. skontrolowano 18 stołówek, w których przeprowadzono 22 kontrole sanitarne. W części szkół realizowano programy: „Owoce w szkole” oraz „Mleko w szkole”. Wszystkie skontrolowane stołówki posiadały opracowane i wdrożone zasady GHP/GMP oraz system HACCP.

Stolówki w żłobkach

Na terenie działania PSSE w Kłobucku funkcjonuje 8 żłobków. Obiekty prowadzą żywienie zbiorowe zamknięte w systemie cateringowym polegającym na przyjmowaniu, porcjowaniu i wydawaniu posiłków, tj. śniadań, obiadów dwudaniowych oraz podwieczorków, dostarczanych w termosach i termoportach przez zewnętrzną firmę, a także na przygotowywaniu i podawaniu na miejscu mieszanek mlecznych, kaszek oraz napojów gorących.

Skontrolowano 7 stołówek. Przeprowadzono 7 kontroli sanitarnych, w tym 2 kompleksowe, 1 zatwierdzającą oraz 1 tematyczną w związku z poborem próbki posiłku obiadowego. Analiza wyników badań posiłku obiadowego oraz jadłospisu dekadowego, przy zastosowaniu mnożnika normy 0,75 nie wykazała uchybień.

Letni wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2025 r. w ramach realizacji akcji letniego wypoczynku dzieci i młodzieży przeprowadzono łącznie 5 kontroli sanitarnych. Skontrolowano: stołówkę w Szkole Podstawowej w Węglowicach, stołówkę Ośrodka Hufca ZHP Chorągiew Śląska Hufiec Kłobuck w Zawadach, stołówkę przedszkolną w Gminnym Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5 w Zawadach, stołówkę w Domu Zakonnym Towarzystwa Salezjańskiego pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w miejscowości Kopiec oraz stołówkę przystosowaną o prowadzenia żywienia w systemie cateringowym na potrzeby półkolonii językowej w Szkole Języków Obcych „GREEN SCHOOL” w Kłobucku.

Łącznie żywieniem objęto 152 dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 18 lat. W zależności od placówki żywienie realizowano w systemie zamkniętym lub cateringowym. Uczestnikom zapewniano od dwóch do czterech posiłków dziennie, w tym najczęściej obiady dwudaniowe oraz podwieczorki, a w niektórych placówkach również śniadania i kolacje. W żadnym z kontrolowanych obiektów nie stwierdzono uchybień wymagających wydania zaleceń pokontrolnych.

Zakłady żywienia zbiorowego otwarte – restauracje

Na terenie działania PSSE w Kłobucku funkcjonuje 131 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w tym 37 restauracji oraz 93 zakłady małej gastronomii (38 ruchomych i tymczasowych oraz 55 pozostałych). W 2025 r. skontrolowano łącznie 58 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w tym 25 restauracji i 33 zakłady małej gastronomii. Przeprowadzono 66 kontroli sanitarnych, w tym 40 kompleksowych, 16 zatwierdzających, 2 interwencyjne i 8 tematycznych. Stan sanitarno-higieniczny skontrolowanych restauracji nie budził zastrzeżeń.

Mała gastronomia

W 2025 r. skontrolowano 33 obiekty małej gastronomii z 93 znajdujących się w rejestrze, w tym 4 ruchome lub tymczasowe z 38 oraz 29 pozostałych z 55. Przeprowadzono 39 kontroli sanitarnych, w tym 22 kompleksowe, 15 związanych z zatwierdzeniem oraz 2 tematyczne. Pobrano łącznie 16 próbek do badań laboratoryjnych w kierunku mikrobiologii (ciasta, lody, owoce krojone, soki) oraz organoleptyki (ciastka). Wyniki badań były prawidłowe.

Ocena sposobu żywienia

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego wynikającymi z Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej oceniono jadłospis w zakładzie żywienia zbiorowego typu zamkniętego opracowany dla kuchni przy Szpitalu Rejonowym w Kłobucku. W trakcie kontroli kompleksowej oceniono jadłospis według „Arkusza oceny dekadowej jadłospisu”. Zgodnie z punktową skalą oceny jadłospis dekadowy dla diety podstawowej był prawidłowy.

W 2025 r. przeprowadzono również kontrolę tematyczną w związku z poborem próbki posiłku obiadowego do badań laboratoryjnych. Wyniki analizy nie wykroczyły poza przedziały procentowego udziału energetycznego poszczególnych składników pokarmowych.

Sekcja NS-BŻ dokonała także oceny teoretycznej jadłospisu dekadowego przy wykorzystaniu programu Dieta 6D, uwzględniającego normy zalecane przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny oraz pobrała próbkę posiłku obiadowego w Gminnym Żłobku w Kłobucku. Analiza wyników nie wykazała uchybień. W trakcie kontroli kompleksowej oceniono jadłospis według „Arkusza oceny dekadowej jadłospisu”. Jadłospis był prawidłowy, nie stwierdzono przekroczeń norm.

Ponadto dokonano teoretycznej oceny żywienia dzieci w 10 placówkach przedszkolnych, 8 placówkach szkolnych oraz 1 żłobku na podstawie jadłospisów dekadowych i raportów magazynowych przy użyciu programu Dieta 6D. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Akcje i współdziałanie

- Akcja „Wypoczynek letni dzieci i młodzieży w 2025 r.” – we współpracy z Higieną Dzieci i Młodzieży prowadzono nadzór nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży. W 2025 r. w ramach realizacji akcji letniego wypoczynku dzieci i młodzieży przeprowadzono łącznie 5 kontroli sanitarnych. Skontrolowano: stołówkę w Szkole Podstawowej w Węglowicach, stołówkę Ośrodka Hufca ZHP Chorągiew Śląska Hufiec Kłobuck w Zawadach, Stołówkę przedszkolną w Gminnym Zespole szkolno-Przedszkolnym nr 5

w Zawadach, stołówkę w Domu Zakonnym Towarzystwa Salezjańskiego p. w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w miejscowości Kopiec oraz stołówkę przystosowaną do prowadzenia żywienia w systemie cateringowym w związku na półkolonii językowej w Szkole Języków Obcych "GREEN SCHOOL" w Kłobucku. W trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych w w/w obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości.

- Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu oraz projekt „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT/Tobacco Free Cities”- w związku z realizacją zapisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w 2025r. we współpracy z komórką Promocji Zdrowia Sekcja NS-BŻ realizowała program podczas działań kontrolnych prowadzonych w ramach nadzoru bieżącego pod kątem przestrzegania zakazu palenia tytoniu oraz poprzez dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych (ulotki, znaki zakazu palenia). Z prowadzonych działań kontrolnych w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu w podległych placówkach składano kwartalne raporty. Skontrolowano 385 obiektów w w/w zakresie.

- Akcja „Mklik próchniczek”- w ramach kontynuacji akcji skontrolowano łącznie 10 piekarni, pobrano do badań laboratoryjnych 20 próbek zmiotków mąki (zmiotki z podłogi, wytrzepki z koszyczków). Zdyskwalifikowano 4 próbki sanitarne, pobrane w piekarniach z uwagi na stwierdzoną obecność szkodników zbożowo - mącznych. W piekarniach zostały przeprowadzone zabiegi DDD.

- W ramach realizacji Porozumienia z dnia 22 grudnia 2020 r. pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Głównym Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska oraz Planu działania na 2025 r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego przeprowadzono wspólnie z Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa 4 kontrole sanitarne w gospodarstwach rolnych na terenie powiatu kłobuckiego. W ramach przeprowadzonych czynności kontrolnych sprawdzono warunki sanitarno – higieniczne, pobrano do badań laboratoryjnych 2 próbki warzyw (ogórek gruntowy) oraz w kierunku oznaczania parametrów mikrobiologicznych 10 próbek owoców miękkich (borówka amerykańska). Wyniki badań laboratoryjnych były prawidłowe.

- Akcja „Wody butelkowane” – w związku z poleceniem GIS w okresie od 01.06.2025r. do 30.09.2025r. prowadzono akcję kontrolną w sklepach pod kątem warunków przechowywania i znakowania wód butelkowanych. Skontrolowano ogółem 18 sklepów pod kątem warunków przechowywania wód butelkowanych oraz poddano ocenie znakowania ogółem 20 wód mineralnych i źródlanych. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Z działań kontrolnych przesłano do WSSE w Katowicach raport zbiorczy.

- Akcja „Sezon letni” - w związku z poleceniem ŚPWIS w okresie od 20 czerwca do 30 września 2025r. prowadzono wzmożony nadzór nad obiektami żywienia zbiorowego typu otwartego w sezonie letnim. W ramach akcji skontrolowano w sumie 15 obiektów, w tym 3 automaty do lodów, 6 zakładów małej gastronomii, 1 restaurację oraz 5 stołówek na półkoloniach letnich. Przeprowadzono w sumie 15 kontroli sanitarnych. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

- Akcja „Materiały do kontaktu z żywnością wytwarzane techniką druku 3D”. W 2025r. na terenie powiatu kłobuckiego przeprowadzono akcję przeglądu ofert sprzedaży takich wyrobów zamieszczonych na platformie zakupowej Allegro, serwisu ogłoszeniowego Olx, a także w mediach społecznościowych (Facebook Marketplace), obejmując zarówno sprzedaż gotowych wyrobów, jak i usług druku 3D, w których wskazuje się możliwość wykorzystania otrzymanych przedmiotów w kontakcie z żywnością (w tym deklaracje stosowania filamentów PLA – polilaktydu) głównie w odniesieniu do lokalizacji podmiotów prowadzących działalność na obszarze objętym nadzorem PPIS. Na etapie działań nie stwierdzono przypadków łamania przepisów prawa żywnościowego w zakresie objętym monitoringiem.

Podsumowanie

Stan sanitarny w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia na terenie powiatu kłobuckiego w 2025 r. należy ocenić jako dobry. Realizowany nadzór sanitarny prowadzony był w sposób systematyczny i zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego. Przeprowadzone kontrole, pobór próbek do badań laboratoryjnych oraz podejmowane działania administracyjne pozwoliły na bieżące monitorowanie warunków sanitarno-higienicznych w nadzorowanych obiektach.

Stwierdzane nieprawidłowości miały charakter incydentalny i były skutecznie eliminowane poprzez wydawanie decyzji administracyjnych oraz podejmowanie działań naprawczych przez podmioty nadzorowane. W zakresie żywienia zbiorowego, w tym dzieci i młodzieży, nie odnotowano uchybień mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia konsumentów.

Podejmowane działania profilaktyczne, edukacyjne oraz współpraca międzyinstytucjonalna przyczyniły się do utrzymania wysokiego poziomu bezpieczeństwa żywności oraz ochrony zdrowia publicznego na terenie powiatu.

III. OCENA STANU SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEGO PODMIOTÓW LECZNICZYCH

1. Podmioty lecznicze wykonujące całodobowe świadczenia zdrowotne

Zespół Opieki Zdrowotnej w Kłobucku do którego należą:

- Szpital Rejonowy w Kłobucku, ul.11 listopada 5C, 42-100 Kłobuck,
- Szpital Rejonowy w Krzepicach im. Dr. Anki, ul. Szkolna 1, 42-160 Krzepice.

W powyższych podmiotach leczniczych przeprowadzono kontrole kompleksowe, które nie wykazały uchybień sanitarno- higienicznych.

Podmioty posiadają umowę na odbiór wytwarzanych odpadów medycznych z firmą – Remondis Medison Sp. z o. o. z siedzibą w: 42-530 Dąbrowa Górnicza oraz opracowaną procedurę postępowania z odpadami medycznymi. Odpady komunalne odbierane są przez uprawnioną firmę zgodnie z zawartą umową. Gospodarka odpadami medycznymi i komunalnymi prowadzona prawidłowo. Postępowanie z bielizną czystą i brudną prawidłowe. Usługi pralnicze świadczone są na podstawie zawartej umowy z pralnią „WOD-CHEM” w Częstochowie.

Obecnie w stosunku do obu szpitali toczy się postępowanie administracyjne wszczęte decyzją Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 26.04.2019 r., znak NS-EP.9020.10.2019 kilkakrotnie prolongowanej, obecnie termin realizacji to 31.12.2026 r., dotyczącej:

- zapewnienia rezerwowego źródła zaopatrzenia szpitala w wodę, zapewniającego co najmniej jej 12-godzinny zapas,
- zapewnienia w szpitalu agregatu prądotwórczego wyposażonego w funkcję autostartu, a także w urządzenie zapewniające odpowiedni poziom bezprzewodowego podtrzymania zasilania,
- zapewnienia myjni dezynfektor przeznaczonej do mycia wózków i innych elementów transportowych, zapewnienia w zmywalni urządzenia do mycia i dezynfekcji pojemników transportowych w sposób technologicznie powtarzalnych - dotyczy poradni endoskopowej.

W obiektach obowiązuje i jest przestrzegany całkowity zakaz palenia tytoniu w tym również e-papierosów, umieszczone są informacje słowne i graficzne o zakazie palenia.

W obiektach prowadzone są kontrole wewnętrzne w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu MZ z dnia 27.05.2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

Ponadto w Szpitalu Rejonowym w Kłobucku przeprowadzono kontrolę sprawdzającą decyzji wydanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kłobucku z terminem realizacji do 31.12.2025 r., która wykazała wykonanie w/w decyzji w całości.

2. Podmioty lecznicze wykonujące całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne **Ośrodek Terapii Uzależnień w Parzymiechach.**

Przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową, w wyniku której stwierdzono, że Pawilon nr 1 został kompleksowo wyremontowany, a w pozostałych pawilonach stan sanitarno- higieniczny nie budzi zastrzeżeń.

Podmiot posiada umowę na odbiór wytwarzanych odpadów medycznych z firmą – Remondis Medison Sp. z o. o. z siedzibą w: 42-530 Dąbrowa Górnicza oraz opracowaną procedurę postępowania z odpadami medycznymi. Postępowanie z odpadami komunalnymi zgodne z opracowaną procedurą, które są odbierane przez uprawnioną firmę zgodnie z zawartą umową. Postępowanie z bielizną czystą i brudną prawidłowe. Usługi pralnicze świadczone są na podstawie zawartej umowy z pralnią WOD-CHEM” w Częstochowie.

W placówce prowadzone są kontrole wewnętrzne w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu MZ z dnia 27.05.2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Na terenie obiektu obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu, wyrobów tytoniowych, w tym e-papierosów, zakład posiada stosowne oznakowania o zakazie palenia. Na terenie obiektu na zewnątrz wydzielone są palarnie.

Podczas prowadzonych kontroli podjęto działania edukacyjno-informacyjne w zakresie zagrożeń wynikających z możliwości wystąpienia w instalacji ciepłej wody użytkowej bakterii z rodzaju Legionella. Przeprowadzona kontrola sanitarna nie wykazała nieprawidłowości.

3. Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kłobucku są: **43 obiekty**, w tym: **28 obiektów** (*Przychodnie, Poradnie, Gminne Ośrodki Zdrowia, Wiejskie Ośrodki Zdrowia, Gabinety Fizjoterapii*) należące do Zespołu Opieki Zdrowotnej Kłobuck.

W/w grupie obiektów przeprowadzono ogółem 7 kontroli stanu sanitarno-higienicznego.

W skontrolowanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości. Decyzji nie wydano, mandatów nie nałożono.

Przestrzegana jest segregacja bielizny czystej i brudnej. Postępowanie z bielizną prawidłowe, pranie prowadzone jest przez podmiot zewnętrzny na podstawie zawartej umowy.

Placówki posiadają opracowaną i wdrożoną procedurę postępowania z odpadami medycznymi. Gospodarka odpadami medycznymi i komunalnymi prowadzona prawidłowo, odpady odbierane są przez uprawnione firmy na podstawie zawartych umów.

Podczas kontroli prowadzono działania informacyjno-edukacyjne w zakresie: szczepień ochronnych oraz wnikliwą analizę zdeklarowanych pacjentów i powzięcie stosownych działań mających na celu uzupełnienie brakujących szczepień ochronnych zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych, a także prawidłowego prowadzenia gospodarki odpadami medycznymi i komunalnymi.

Ponadto w 2025 roku wydano 4 decyzje prolongujące termin wykonania zaleceń:

- 3 decyzje dla Poradni należących do ZOZ Kłobuck tj.:
 - Poradnia Ogólna w Kalei – termin wykonania zaleceń zawartych w decyzji został przedłużony do dnia 30.09.2026 r.,
 - Poradnia Ogólna w Parzymiechach - termin wykonania zaleceń zawartych w decyzji został przedłużony do dnia 30.06.2026 r.,
 - Poradnia dla Dzieci – termin wykonania decyzji przedłużono do 31.05.2025 r., przeprowadzona rekontrola wykazała wykonanie wszystkich zaleceń.
- 1 decyzja na „ECHOMED” sp. z o. o. przedłużająca termin wykonania zaleceń do 30.09.2025 r. Kontrola sprawdzająca wykonanie zaleceń prolongowanej decyzji wykazała, że wszystkie zawarte w niej zalecenia zostały wykonane.

4. Zakłady Rehabilitacji Leczniczej

Zespół Opieki Zdrowotnej w Kłobucku Gabinet Fizjoterapii w Starokrzepicach zlokalizowany w budynku wraz z Poradnią Ogólną, przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Przeprowadzona kontrola kompleksowa wykazała prawidłowy stan sanitarno- higieniczny. Odpady komunalne odbierane są przez uprawnioną firmę zgodnie z zawartą umową. Gospodarka odpadami medycznymi i komunalnymi prowadzona prawidłowo. Postępowanie z bielizną czystą i brudną prawidłowe. Usługi pralnicze świadczone są na podstawie zawartej umowy z pralnią WOD-CHEM” w Częstochowie. Podczas przeprowadzonej kontroli podjęto działania edukacyjno-informacyjne wynikające ze świadczenie usług medycznych ze szczególnym uwzględnieniem opracowania i wdrożenia procedur, zasad właściwego utrzymania i eksploatacji wentylacji i klimatyzacji, postępowania z odpadami medycznymi oraz właściwego utrzymania stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń, urządzeń i sprzętów będących na wyposażeniu obiektu. Na terenie obiektu obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu, wyrobów tytoniowych, w tym e-papierosów, zakład posiada stosowne oznakowania o zakazie palenia. Przeprowadzona kontrola sanitarna nie wykazała nieprawidłowości.

5. Filie placówek leczniczych, których podmioty znajdują się na terenie innych powiatów

Wg ewidencji - **14 filii podmiotów leczniczych**, w których przeprowadzono 7 kontroli.

Skontrolowane obiekty utrzymane w dobrym stanie sanitarno-higienicznym. Stwierdzono wystarczająca ilość sprzętu jednorazowego użytku, odzieży ochronnej oraz środków ochrony indywidualnej. Przestrzegana jest segregacja bielizny czystej i brudnej. Gospodarka odpadami medycznymi i komunalnymi prowadzona prawidłowo. Pomieszczenia czyste, zadbane, podłogi i ściany łatwo zmywalne odporne na działanie środków dezynfekcyjnych.

Stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny skontrolowanych obiektu bez zastrzeżeń.

6. Gabinety Prywatne

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kłobucku nadzoruje 62 gabinety, w tym:

- 50 gabinetów lekarskich,
- 1 gabinet indywidualnej praktyki pielęgniarstwa,
- 11 innych obiektów świadczących usługi medyczne.

Skontrolowano 25 gabinetów, a ich stan sanitarno-higieniczny oceniono jako bardzo dobry. Zaopatrzenie w środki dezynfekcyjne, środki ochrony osobistej oraz sprzęt medyczny zapewniony odpowiednio, w wystarczających ilościach w zależności od potrzeb prowadzonych praktyk.

W skontrolowanych obiektach jest łącznie 14 urządzeń do sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku. Kontrole skuteczności procesów sterylizacji wykonywane są w ramach kontroli wewnętrznej przez właścicieli gabinetów. W 11 obiektach stosowany jest wyłącznie sprzęt jednorazowego użytku, natomiast w jednym gabinecie materiał sterylizowany jest przez zewnętrzną firmę na podstawie zawartej umowy.

Gospodarka odpadami komunalnymi i medycznymi prowadzona prawidłowo, odpady odbierane przez uprawnione firmy zgodnie z zawartymi umowami. Decyzji nie wydano, mandatów nie nałożono.

IV. OCENA STANU SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNEGO OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

1. Pływalnie kryte – wg ewidencji – 2. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 2 kontrole. (Kryta Pływalnia w Kłobucku, Kryta Pływalnia Centralnego Ośrodka Szkoleniowego Służby Więziennej w Kulach).

Stan sanitarno-techniczny obiektów oceniono jako dobry. Szatnie, węzły sanitarne wyłożone płytkami ceramicznymi odpornymi na mycie i dezynfekcję. Wewnętrzna kontrola jakości wody prowadzona jest na bieżąco. Dezynfekcja i filtracja wody basenowej prowadzona automatycznie.

Jakość wody na pływalniach w 2025 roku oceniono jako dobrą, nie odnotowano żadnych przekroczeń wartości parametrów określonych w obowiązujących przepisach prawnych.

W roku 2025 nie odnotowano żadnych interwencji związanych z jakością wody na pływalniach. Decyzji nie wydano, mandatów nie nałożono.

2. Pływalnie odkryte – wg ewidencji 1, w roku 2025 przeprowadzono 1 kontrolę.

Basen sezonowy przy Zespole Szkół w Węglowicach. Stan sanitarno-higieniczny oceniono jako dobry. Basen ogrodzony, otoczenie niecki basenowej wyłożone antypoślizgową kostką betonową. Przy niecce w ramach ogrodzenia zlokalizowano natrysk dla osób korzystających z basenu. Dozowanie środków chemicznych służących do dezynfekcji i zwalczania glonów odbywa się ręcznie. Zarządca prowadził wewnętrzną kontrolę jakości wody w basenie. Wystąpiło jednokrotne przekroczenie parametrów mikrobiologicznych w próbce wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej z systemu cyrkulacji w dniu 08.07.2025 r. Po otrzymaniu informacji o tym fakcie Państwowy Powiatowy inspektor Sanitarny w Kłobucku wydał w dniu 11.07.2025 r. decyzję administracyjną wprowadzającą zakaz kąpieli. W dniu 15.07. 2025 r. pobrano kolejną próbę wody do badań, w której nie wykryto przekroczeń mikrobiologicznych. Po otrzymaniu wyniku badania w dniu 18.07.2025 wydano decyzję o wygaszeniu decyzji z dnia 11.07.2025 i cofnięciu zakazu kąpieli. Mandatów nie nałożono.

3. Hotele – 1 obiekt tj. Hotel Coliber – hotel dwugwiazdkowy (**). Obiekt całoroczny, zlokalizowany w Kłobucku. Posiada 22 pokoje (37 miejsc noclegowych). Wszystkie pokoje posiadają taki sam standard, są wyposażone w sprawną wentylację, klimatyzatory. W każdym pokoju zapewnione odpowiednie wyposażenie, urządzenia uzupełniające, łazienki z kabiną natryskową, muszlą ustępową, umywalką. W łazienkach zapewnione środki czystościowe, higieniczne, suszarki do włosów, kosze na odpady komunalne, wentylacja mechaniczna. Składzik porządkowy – wydzielony i właściwie urządzony. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona prawidłowo. Podmiot posiada zawartą umowę na wykonywanie usługi prania i dezynfekcji z pralnią „Wod-Chem” w Częstochowie. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny wszystkich pomieszczeń bez zastrzeżeń, pomieszczenia oznakowane zgodnie z ich przeznaczeniem. Otoczenie obiektu uporządkowane i zadbane. Teren ogrodzony, zagospodarowany i monitorowany. Obiekt posiada opracowany plan higieny, instrukcje, procedury oraz wywieszone informacje o zakazie palenia tytoniu, wyrobów tytoniowych, w tym e-papierosów w budynku hotelu.

4. Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Do tej kategorii zakwalifikowano 11 obiektów – Skontrolowano - 7 obiektów (pokoje gościnne, ośrodki wczasowe), w których przeprowadzono 7 kontroli. Stan sanitarno – techniczny skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry tj.:

- **2 obiekty to pokoje gościnne.** Obiekty posiadają węzły sanitarne przy pokojach z kabinami natryskowymi. W obiektach przestrzegana jest właściwa segregacja bielizny czystej i brudnej poprzez przechowywanie ich w wydzielonych odrębnych magazynach. Bielizna brudna oddawana jest do prania w pralni na podstawie zawartej umowy.

Gospodarka odpadami komunalnymi prawidłowa. Stan sanitarno-higieniczny bez zastrzeżeń.

- **Restauracja „WENECKA”** – W skład hotelu wchodzi 28 miejsc noclegowych. Każdy pokój posiada pełny węzeł sanitarny. Wydzielone są magazyny do przechowywania bielizny brudnej i czystej oraz składzik porządkowy. Pranie odbywa się w pralni zewnętrznej: Wod-Chem w Częstochowie na podstawie zawartej umowy. Teren wokół obiektu zagospodarowany, utrzymany czysto.

- Centralny Ośrodek Szkoleniowy Służby Więziennej w Kulach

Działalność w/w obiekcie prowadzona jest cały rok. Ośrodek posiada 136 miejsc noclegowych w pokojach dwuosobowych i dwóch apartamentach w dwóch budynkach „WARTA” i „LISWARTA” na pierwszym i drugim piętrze. Pokoje przeznaczone tylko dla kadry szkoleniowej i kursantów Ośrodka. Wszystkie pokoje posiadają taki sam standard wraz z węzłem higieniczno-sanitarnym. Na brudną i czystą bieliznę wydzielone są magazyny. Postępowanie z bielizną prawidłowe. Teren Ośrodka uporządkowany, właściwie zagospodarowany. Na terenie obiektu stwierdzono odpowiednią ilość pojemników z workami na odpady. Obiekt posiada własne ujęcie wody, które jest pod stałym nadzorem PPIS w Kłobucku, a także opracowaną „Instrukcję nadzoru nad ujęciem wody podziemnej” wg której prowadzona jest kontrola wewnętrzna nad jakością ujmowanej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Badania wody do spożycia wykonywane w laboratorium akredytowanym nie wykazywały odchyień od obowiązujących norm zawartych w odpowiednich przepisach w związku z czym jakość wody oceniono jako dobrą.

- 2 obiekty tj.: Baza Noclegowa – Restauracja „Zajazd” w Przystajni i Centrum Szkoleniowo-Wypoczynkowe „Słoneczny Brzeg” w Zawadach – czynne cały rok.

Centrum Szkoleniowo-Wypoczynkowe „Słoneczny Brzeg” dysponuje drewnianymi domkami typu góralskiego 6 i 8 osobowymi, 12 pokojami hotelowymi (2- osobowymi z możliwością dostawek) oraz 9 apartamentami. Pokoje i apartamenty usytuowane w budynku murowanym, na piętrze. Ogólna liczba miejsc noclegowych - 200. Z pokoi korzystają głównie goście weselni oraz uczestnicy wydarzeń okolicznościowych/firmowych. Wszystkie domki oraz pokoje posiadają pełne węzły sanitarne.

Obiekt posiada wydzielone magazyny bielizny brudnej i czystej. Postępowanie z bielizną prawidłowe. Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi realizowane jest za pomocą własnego ujęcia głębinowego wody, które znajduje się pod nadzorem PPIS w Kłobucku. W roku sprawozdawczym jakość ujmowanej wody odpowiadała wymaganiom zawartym w obowiązujących przepisach prawnych. Ścieki odprowadzane są do zbiornika bezodpływowego i odbierane przez uprawnioną firmę, z którą obiekt zawarł umowę na wykonanie usługi oczyszczania ścieków. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona prawidłowo.

- Baza Noclegowa – Restauracja „Zajazd” w Przystajni – obiekt skontrolowany w maju 2025 roku, został zlikwidowany w miesiącu wrześniu 2025 r.

- Pozostały 1 obiekt sezonowy: Ośrodek Wczasowy „KRECIK” w Zawadach. Obiekt posiada *domki kempingowe* w dobrym stanie zlokalizowane na terenie leśnym i funkcjonujące sezonowo, tylko w okresie letnim od 15 czerwca do 15 września. Stan sanitarno-higieniczny – obiektu dobry. Woda bieżąca z wodociągu sieciowego. Ściany i podłogi wykonane są z materiałów łatwo zmywalnych, sanitariaty utrzymane czysto, na bieżąco dezynfekowane. W obiekcie postępowanie z bielizną czystą i brudną prawidłowe. Na wywóz nieczystości płynnych, podpisano umowę z uprawnioną firmą. Gospodarka odpadami komunalnymi prawidłowa.

5. Zakłady/salony świadczące usługi w branży beauty.

Ogółem wg ewidencji pod nadzorem PPIS w Kłobucku znajduje się 136 zakładów - skontrolowano 27 obiektów, w których przeprowadzono 27 kontroli. W tym:

- fryzjerskie oraz fryzjersko-barberskie – wg ewidencji 86 (w 3 obiektach świadczone są dodatkowo usługi solaryjne), w których przeprowadzono 11 kontroli. W wyniku kontroli

w 1 zakładzie fryzjerskim wydano 1 decyzję administracyjną dot. wydzielenia właściwego stanowiska do mycia sprzętów i sporządzania preparatów dezynfekcyjnych wyposażonego w zlewozmywak oraz doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-higienicznego ścian i sufitów obiektu z terminem realizacji do 30.04.2026 r.

Stan sanitarno-higieniczny w pozostałych skontrolowanych obiektach nie budził zastrzeżeń. Posiadają one pomieszczenia higieniczno-sanitarne dla osób korzystających z usług, właściwie zorganizowane stanowiska do dekontaminacji sprzętu, narzędzi wielokrotnego użycia oraz odpowiednie pomieszczenia lub miejsca do przechowywania sprzętu porządkowego. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona prawidłowo, na podstawie umów zawartych z uprawnionymi firmami;

- kosmetyczne bez przerywania ciągłości tkanek – wg ewidencji 26 obiektów. W roku 2025 skontrolowano 4. Dodatkowo w 2 obiektach świadczone są usługi solaryjne. Przy solariach znajdują się odpowiednie informacje o zakazie korzystania z solariów przez osoby niepełnoletnie, szkodliwości promieniowania UV;

- odnowy biologicznej bez przerywania ciągłości tkanek – wg ewidencji 6, jeden obiekt świadczy dodatkowo usługi solaryjne. W roku sprawozdawczym skontrolowano 1. Obiekt oceniono jako dobry. Zaopatrzenie w wodę z wodociągu sieciowego, ścieki odprowadzane do kanalizacji sanitarnej. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona prawidłowo.

- kosmetyczne z przerwaniem ciągłości tkanek – wg ewidencji 15 obiekty, w 3 z nich prowadzone są dodatkowo usługi solaryjne. Skontrolowano 9 obiektów.

W skontrolowanych zakładach kosmetycznych, w których prowadzone są zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanki wszystkie posiadają własne autoklawy. Procesy sterylizacji prowadzone są właściwie oraz odpowiednio sprawdzane i dokumentowane. Sterylne narzędzia przechowywane w osobnych, wydzielonych szufladach/szafkach w higienicznych warunkach.

We wszystkich skontrolowanych obiektach, właściciele posiadają uregulowaną gospodarkę dot. postępowania z odpadami komunalnymi, w gabinetach kosmetycznych umowy dot. odbioru odpadów medycznych. Decyzji nie wydano, mandatów nie nałożono.

6. Tereny rekreacyjne - wg ewidencji 15 obiektów – w roku 2025 przeprowadzono 4 kontrole. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona prawidłowo. Zarządcy posiadają podpisane umowy z uprawnionymi firmami. Zaplecza sanitarno-techniczne utrzymane w dobrym stanie sanitarnohigienicznym i technicznym. Obiekty zostały zakwalifikowane jako dobre. Na jeden obiekt wydano decyzję prolongującą termin wykonania zaleceń do 30.06.2025 r. Decyzja została wykonana w całości.

7. Cmentarze – wg ewidencji 33 – skontrolowany - 1. Obiekt utrzymany czysto, wyposażony w pojemniki na odpady komunalne, odbierane przez upoważnioną firmę, z którą zarządca cmentarza ma zawartą umowę. Zaopatrzenie w wodę z wodociągu sieciowego.

8. Domy Przedpogrzebowe – wg ewidencji 8 (kaplice obok kościołów) – W roku 2025 skontrolowano 1 obiekt. Obiekt prowadzi właściwą gospodarkę odpadami komunalnymi na podstawie umowy zawartej z uprawnioną firmą. Zaopatrzenie w wodę realizowane jest za pomocą wodociągu sieciowego, ścieki odprowadzane do kanalizacji sanitarnej. Otoczenie uporządkowane, wyłożone kostką betonową. Stan sanitarnohigieniczny obiektu oceniono jako dobry.

9. Ustępy publiczne – ogółem wg ewidencji 6, przeprowadzono 5 kontroli.

3 obiekty stałe, skanalizowane, zaopatrywane w wodę z wodociągu sieciowego. Przeprowadzono 2 kontrole, stan sanitarnohigieniczny oceniono jako dobry.

3 obiekty tymczasowe, w tym 2 skanalizowane, 1 nieskanalizowany. Przeprowadzono 2 kontrole ustępu nieskanalizowanego zlokalizowanego przy kąpielisku „ZAKRZEW”. Stan obiektu oceniono jako dobry.

Szalet publiczny w Krzepicach, na który wydano decyzję administracyjną z terminem wykonania do 31 marca 2025 r. dot.: doprowadzenia do dobrego stanu sanitarno-higienicznego sufitów w toalecie damskiej i zlikwidowania przyczyny powstających zacieków, doprowadzenia do dobrego stanu sanitarno-higienicznego sufitów w pomieszczeniu gospodarczym oraz wymiany skorodowanych kranów. Przeprowadzona rekontrola wykazała, że wydana decyzja wykonana w całości. Obiekt oceniono jako dobry.

Pozostałe skontrolowane toalety oceniono jako dobre. Obiekty wyposażone w umywalki z bieżącą wodą (zimna i ciepła) z wodociągu publicznego, zapewnione mydło w płynie, ręczniki jednorazowe, papier toaletowy oraz środki czystościowe i dezynfekcyjne. Ścieki odprowadzane do kanalizacji sanitarnej.

Toaleta typu TOI TOI przy zalewie Zakrzew obsługiwana przez specjalistyczną firmę na podstawie zawartej umowy (dot. opróżniania, mycia, odkażania oraz uzupełniania w środki higieniczne). Na odpady komunalne zapewnione kosze z wkładami foliowymi oraz pojemniki. Odpady odbierane przez upoważnioną firmę. Teren wokół utrzymany czysto.

10. INNE OBIEKTY

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 14 kontroli w następujących obiektach:

Obiekty kulturalno – widowiskowe - przeprowadzono 1 kontrolę.

Sala zabaw – przeprowadzono 1 kontrolę.

Stacje Paliw – przeprowadzono 4 kontrole.

Apteki i punkty apteczne – przeprowadzono 8 kontroli. Na 3 obiekty wydano decyzje administracyjne dot. doprowadzenia do dobrego stanu sanitarnohigienicznego ścian w pomieszczeniach obiektów. W dwóch obiektach wydane decyzje administracyjne z terminem realizacji do 30.04.2025 r. i do 30.06.2025 r. zostały wykonane w całości. Termin realizacji 3 decyzji upływa 31.12.2025 r. Mandatów nie nałożono.

INTERWENCJE

W roku sprawozdawczym 2025 do Sekcji NS-HK wpłynęły 2 interwencje tj.:

- 1 interwencja dot. wysokiego stężenia formaldehydu w mieszkaniu. W toku przeprowadzonych czynności i zgodnie z informacjami uzyskanymi od skarżącego wysokie stężenie formaldehydu spowodowane jest „celowym działaniem osób trzecich (sąsiada) polegającym na kierowaniu strumienia gazu formaldehydu w kierunku jego posesji”. Stronę poinformowano, że w przypadku takiego podejrzenia, powinny one być zgłoszone organom ścigania.

- 1 interwencja dot. nieprawidłowości przy spalaniu niedozwolonych odpadów w piecu na terenie prywatnej nieruchomości, którą przekazano bez rozpoznania do Wójta Gminy Opatów wg właściwości.

AKCJE I WSPÓŁPRACA AKCYJNA

W roku sprawozdawczym Sekcja NS-HK uczestniczyła we wspólnych kontrolach obiektów użyteczności publicznej (sala zabaw & kręgielnia oraz Gminny Ośrodek Kultury) z komórką NS-HD, a także z Sekcją NS-EP w ramach akcji kontroli kart szczepień.

INNE INFORMACJE ORAZ WNIOSKI

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłobucku w zakresie działalności Sekcji NS-HK wydał w 2025 r.:

- 15 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok,
- 2 decyzje umarzające postępowanie dot. przeprowadzenia ekshumacji zwłok,
- 8 decyzji prolongujących termin wykonania zaleceń (4 dot. podmiotów leczniczych, 3 dot. ujęć wody, 1 dot. obiektu użyteczności publicznej),
- 8 decyzji terminowych (4 dot. obiektów użyteczności publicznej, 4 dot. ujęć wody),
- 15 decyzji dot. jakości wody na ujęciu, kąpielisku i pływalni,
- 16 postanowień wydanych na wniosek Starostwa Powiatowego dot. przywozu zwłok z zagranicy,
- 13 opinii sanitarnych dot. regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminach,
- 4 opinie sanitarne dot. zastosowania materiałów do uzdatniania i dystrybucji wody,
- 2 opinie sanitarne dot. imprez masowych,
- 1 opinia sanitarna dot. kąpieliska.

W toku przeprowadzanych kontroli podejmowano działania edukacyjno-informacyjne w następujących zakresach: prowadzenia właściwej dezynfekcji oraz sterylizacji narzędzi i sprzętu zapobiegając w ten sposób ewentualnym zakażeniom krwiopochodnym, zagrożeń wynikających z możliwości zasiedlenia instalacji ciepłej wody użytkowej bakteriami z rodzaju Legionella, zasad właściwego utrzymania i eksploatacji wentylacji i klimatyzacji.

Zaobserwowano, iż co roku wzrasta standard świadczonych usług jak również świadomość przestrzegania odpowiednich zasad sanitarnych, zarówno wśród właścicieli obiektów, pracowników, jak i klientów.

V. OCENA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

Wodociągi publiczne

Strefy zaopatrzenia w wodę $\leq 100 \text{ m}^3/\text{d}$ – zakwalifikowano 4 obiekty (wodociągi: Bór Zajaciński, Mokra, Popów II ul. PCK – dodany w 2025 r., Dąbrowa). Skontrolowano 4 obiekty. W roku 2025 w ewidencji znajdował się także wodociąg Długi Kąt jednakże z uwagi na przekroczenie manganu i mętności był wyłączony z eksploatacji i nie został skontrolowany. W jednym z punktów pobierania próbek wody ze zbiornika na ujęciu w Dąbrowie stwierdzono jednorazowo podwyższoną wartość żelaza. Próbkę została pobrana w ramach kontroli wewnętrznej, badanie sprawdzające nie wykazało przekroczenia powyższego parametru. Woda z pozostałych ujęć nie budziła zastrzeżeń pod względem fizykochemicznym. We wszystkich skontrolowanych obiektach przez cały okres sprawozdawczy woda odpowiadała wymaganiom mikrobiologicznym rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Na ujęciu wody w Długim Kącie trwa realizacja decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia w zakresie manganu i mętności. Z uwagi na duże zmętnienie wody oraz prowadzone działania naprawcze polegające m.in. na intensywnym płukaniu filtrów oraz wykonaniu monitoringu telewizyjnego studni, w wyniku którego podjęto decyzję o wykonaniu nowego orurowania studni w 2026 roku, ujęcie w roku sprawozdawczym było wyłączone z eksploatacji, a mieszkańcy byli zaopatrywani z ujęcia w Borowem. Termin realizacji decyzji został prolongowany w 2025 roku i wyznaczony na 30.09.2026 r.

Stan sanitarno-higieniczny powyższych ujęć nie budził zastrzeżeń.

Strefy zaopatrzenia w wodę 101 – 1 000 m³/d – zakwalifikowano 14 obiektów (wodociągi Przystajń, Opatów, Truskolasy, Wręczyca Wielka, Borowe, Szarlejka, Parzymiechy, Lipie, Popów I ul. Strażacka, Wilkowiecko, Więcki, Wapiennik, Kamieńszczyzna, Panki). Na koniec roku 2025 wszystkie obiekty spełniały wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W porównaniu z rokiem 2024, w roku 2025 zlikwidowano ujęcie wody w Stanisławowie z uwagi na niestabilne wartości azotanów, a mieszkańców przełączono na zasilanie z ujęcia w Wapienniku, na którym uruchomiono dodatkową studnię głębinową, natomiast wodociąg w Łobodnie z uwagi na wzrost produkcji wody został zakwalifikowany do wodociągów o produkcji 1001-10000 m³/d. W ciągu roku odnotowano dwa przypadki podwyższonej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72h w wodzie w punktach: na ujęciu wody w Wapienniku oraz na sieci wodociągowej w Przystajni. Badania sprawdzające nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych norm. Woda z pozostałych ujęć przez cały okres sprawozdawczy odpowiadała wymaganiom mikrobiologicznym rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Jednorazowe przekroczenia parametrów fizykochemicznych odnotowano na 2 ujęciach tj. w Truskolasach i Popowie I i dotyczyły: mętności oraz azotanów. Kolejne badania wykonywane na tych ujęciach w ciągu roku nie wykazywały przekroczeń.

Na ujęciu wody w Kamieńszczyźnie wydano decyzję na warunkową jej przydatność do spożycia w zakresie manganu z terminem realizacji do 30.11.2026 roku. Podwyższony poziom manganu utrzymywał się w wodzie ujmowanej ze studni głębinowej, na sieci wodociągowej nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm.

Na ujęciach wody w Borowem i Szarlejce z uwagi na utrzymujące się przekroczenia wartości azotanów wydano decyzje o przydatności wody do spożycia na warunkach przyznanego odstępstwa. Podjęto działania naprawcze polegające na wprowadzeniu metody uzdatniania wody na złożach jonowymiennych, których efektem była poprawa jakości wody, co pozwoliło na zakończenie decyzji i wydanie ocen o przydatności wody do spożycia.

Stan sanitarno-techniczny uległ poprawie na ujęciach we Wręczycy Wielkiej i Borowem na skutek wydanych w latach wcześniejszych decyzji nakazowych oraz na ujęciach w Parzymiechach i Wapienniku na skutek decyzji wydanych i wykonanych w roku 2025. Większość nieprawidłowości dotyczyła złego stanu sanitarnego zbiorników hydroforowych oraz ścian i sufitów wewnątrz budynków hydroforni a także zabezpieczenia studni głębinowych.

Na ujęciu wody w Truskolasach trwa realizacja decyzji związanej z poprawą stanu sanitarno-technicznego (zbiorniki na ujęciu wymagają odnowienia, remont dachu na budynku stacji uzdatniania wody, naprawa stolarki drzwiowej). Termin realizacji zaleceń zawartych w decyzji na ujęciu w Truskolasach upływa 30.09.2026 roku. Termin ten wynika z wydanej w 2025 r. decyzji prolongującej.

Strefy zaopatrzenia w wodę 1 001 – 10 000 m³/d – uwzględniono 3 obiekty, tj.: wodociąg publiczny Kłobuck, Łobodno oraz wodociąg publiczny Krzepice. Przeprowadzone badania jakości wody wykazały, że wszystkie obiekty na koniec 2025 roku podawały wodę spełniającą wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Jednorazowe przekroczenie mętności odnotowano na ujęciu wody w Krzepicach. Przeprowadzone płukanie filtrów na stacji uzdatniania wody, pozwoliło na obniżenie mętności do obowiązujących norm.

Pod względem stanu sanitarno-higienicznego nie stwierdzono nieprawidłowości.

Inne podmioty zaopatrujące w wodę.

Zakwalifikowano 9 obiektów, które były skontrolowane i eksploatowane w 2025 roku. Nie wykazano wodociągu lokalnego Ośrodka Wczasowego „Paradise”, który nie był eksploatowany. Do tej grupy obiektów zaliczono wodociągi lokalne: ośrodka wczasowego „Słoneczny Brzeg”, stacji paliw „ORLEN”, Aresztu Śledczego w Wąsosz Górnym, Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej w Kulach, Gospodarstwa Szkółkarskiego w Nowym Folwarku a także wodociągi zakładowe: „MASKPOL”, „Minova Arnall”, „Jamar”, „Masarnia Borowe” – obiekt dodany w 2025 r. W okresie sprawozdawczym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłobucku, jak i właściciele obiektów prowadzili kontrolę w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego oraz kontroli wewnętrznej jakości wody. Pod względem fizykochemicznym jednorazowe przekroczenie parametru mętności odnotowano w wodzie pochodzącej z ujęcia w Nowym Folwarku. Badanie sprawdzające nie wykazało przekroczenia. Pozostałe wodociągi podawały wodę o odpowiedniej jakości pod względem fizykochemicznym, natomiast pod względem bakteriologicznym odnotowano jednorazowe przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C po 72h w wodzie z ujęcia Aresztu Śledczego w Wąsosz Górnym, jednak badanie sprawdzające wykazało zgodność z obowiązującymi przepisami. Pozostałe wodociągi podawały wodę odpowiadającą wymaganiom w zakresie mikrobiologicznym.

Stan sanitarno-higieniczny w ciągu roku uległ poprawie na ujęciu wody Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej w Kulach na skutek wydanej decyzji na odnowienie powłok zbiorników hydroforowych oraz orurowania wewnątrz budynku hydroforni. Stan techniczny pozostałych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Ogółem z ujęć pobrano:

- w ramach kontroli urzędowej – 197 próbek wody do spożycia,
- w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe – 278 próbek.

VI. OCENA SANITARNA KĄPIELISK

W roku 2025 tutejsza Stacja nadzorowała 1 kąpielisko zorganizowane (zalew „ZAKRZEW”). Obiekt został skontrolowany przed sezonem, jak i w trakcie jego trwania pod względem sanitarno-higienicznym.

Sezon na kąpielisku zlokalizowanym na zalewie „Zakrzew” w Kłobucku trwał od 24 czerwca do 31 sierpnia 2025 r. W czasie jego działalności woda nie nadawała się do kąpiel w okresie od 21 sierpnia do 25 sierpnia. W tym okresie wydano 1 decyzję administracyjną o zakazie kąpiel, z uwagi na zanieczyszczenie wody bakteriami *Escherichia coli* (norma 1000 j.t.k., stwierdzona wartość 2000 j.t.k.). Stwierdzono krótkotrwale zanieczyszczenie ponieważ kolejna pobrana próbka wody nie wykazała zanieczyszczenia.

Z obiektu w ramach kontroli urzędowej pobrano 2 próbki wody do badań. Pozostałe badania wykonał organizator kąpieliska w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej wg uzgodnionego harmonogramu. Wyniki badań były przekazywane Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Kłobucku, który na ich podstawie wydawał orzeczenia o przydatności wody do kąpiel (wydano 7 orzeczeń o przydatności wody do kąpiel: 6 pozytywnych, 1 negatywna z uwagi na zanieczyszczenie bakteriologiczne).

VII. OCENA STANU SANITARNO – TECHNICZNEGO PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad przestrzeganiem wymagań higienicznych i zdrowotnych w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w ośrodkach wypoczynku dzieci i młodzieży. Przedmiotem wykonywanych czynności kontrolnych jest ocena warunków sanitarno-technicznych obiektów oraz terenów rekreacyjnych, a w szczególności:

- zapewniania czystości i porządku,
- warunków do utrzymania higieny osobistej przez dzieci i młodzież,
- posiadania przez placówki certyfikatów zgodności z Polską Normą na meble edukacyjne i sprzęt sportowy,
- dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii,
- higieny procesu nauczania,
- infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego,
- dożywiania dzieci i młodzieży,
- zapewnienia uczniom możliwości pozostawiania w szkole części podręczników i pomocy dydaktycznych,
- przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami,
- warunków wypoczynku dzieci i młodzieży.

W roku 2025 pod nadzorem Stanowiska Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży znajdowało się ogółem 114 obiektów, w tym 96 placówek stałych oraz 18 form letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Przeprowadzono ogółem 85 kontroli, w tym 10 kontroli turnusów wypoczynku. Skontrolowano ogółem 68 placówek. Wyegzekwowano ogółem 7 decyzji administracyjnych, w tym 6 z lat ubiegłych. Na prośbę Dyrektorów placówek wydano 3 decyzje prolongujące wykonanie zarządzeń. Prolongaty wynikały z trudności finansowych placówek i organów prowadzących.

Wydano ogółem 10 decyzji administracyjnych i 6 decyzji płatniczych (rachunków), mandatów karnych nie nakładano. Wydane decyzje administracyjne dotyczyły:

- *braku zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania w salach zajęć przedszkolaków,*
- *złego stanu sanitarno - technicznego sal zajęć, szatni,*
- *złego stanu sanitarno – technicznego piaskownicy na placu zabaw,*
- *złego stanu sanitarno - technicznego podłogi w sali gimnastycznej.*

Skontrolowane w roku sprawozdawczym zakłady nauczania i wychowania funkcjonowały w budynkach typowych lub przystosowanych dla potrzeb określonego typu placówek. Nie stwierdzono placówek w złym stanie sanitarno - higienicznym, tj. z brakiem wodociągu, kanalizacji czy też placówek z ustępami zewnętrznymi. W skontrolowanych placówkach zapewniono dzieciom i młodzieży odpowiednie warunki do utrzymania higieny osobistej. W pomieszczeniach sanitarno - higienicznych zapewniony był dostęp do bieżącej ciepłej wody przy wszystkich umywalkach oraz do środków higieny osobistej - papieru toaletowego, mydła w płynie, ręczników jednorazowych lub sporadycznie zainstalowanych elektrycznych suszarek do rąk. Niezachowane standardy dostępności do urządzeń sanitarnych stwierdzono w 3 placówkach.

W związku z sukcesywną tzw. pełną termomodernizacją budynków przedszkolnych i szkolnych oraz innych obiektów, związaną zazwyczaj z wymianą stolarki okiennej, jak również centralnego ogrzewania, a tym samym podniesieniem standardu placówek, mikroklimat pomieszczeń, w tym dydaktycznych uległ znacznej poprawie. Sale lekcyjne, a także inne pomieszczenia były prawidłowo wentylowane, utrzymywana była właściwa temperatura powietrza. Jak wykazywały protokoły z corocznych kontroli skuteczności działania przewodów wentylacyjnych kominowych i dymowych przeprowadzonych w placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości.

We wszystkich skontrolowanych szkołach zapewniona była podstawowa opieka zdrowotna. Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami w szkołach realizowana była przez pielęgniarki szkolne. Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej były urządzone i wyposażone zgodnie z wymogami sanitarnymi. Gabinety posiadały dostęp do bieżącej ciepłej wody. W pomieszczeniach tych nie stwierdzono złego stanu sanitarno – technicznego. W 1 placówce podstawowa opieka zdrowotna zapewniona była w pomieszczeniu zastępczym na terenie szkoły. Opieki stomatologicznej na terenie skontrolowanych szkół nie zapewniono, natomiast poza terenem szkoły była zapewniona w 5 przypadkach (głównie na podstawie umowy z gabinetem stomatologicznym).

Podczas wykonywania czynności kontrolnych zwracano szczególną uwagę na działania mające na celu promocję zdrowego i aktywnego stylu życia wśród dzieci. Z uwagi na fakt, że zajęcia wychowania fizycznego są istotnym aspektem dbałości o zdrowie, ważne jest zapewnienie uczniom dobrych warunków do uprawiania aktywności fizycznej.

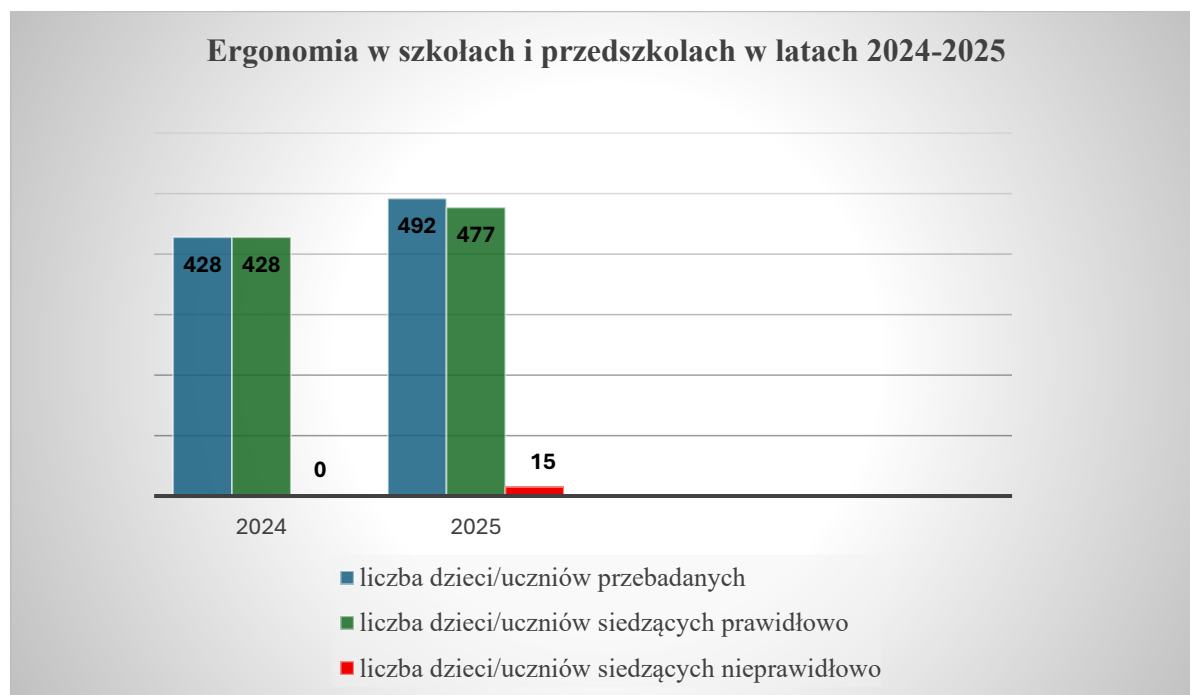
Na podstawie przeprowadzonych kontroli można stwierdzić, że z roku na rok na terenie powiatu kłobuckiego zwiększa się baza sportowa w szkołach. Regularnie do użytku oddaje się nowoczesne hale sportowe z zapleczem sanitarnym (w 2023 r. – 3 obiekty, w 2025 r. – 1 obiekt) oraz urządzenia kultury fizycznej i boiska wielofunkcyjne (w 2023 r. - 1, a w 2024 r. – 2, w 2025 r. – 2). Szkoły, które nie posiadają wystarczającej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego organizują zajęcia w obiektach sportowych poza placówką, takich jak hala sportowa, basen czy boiska sportowe miejscowych klubów sportowych.

Placówki szkolne kontrolowano również pod kątem prowadzonego dożywiania dzieci i młodzieży. W kwestii dożywiania w szkołach stwierdzono, że wydawanie ciepłych posiłków przygotowywanych na miejscu prowadzone było w 13 placówkach, natomiast dostarczanych w formie cateringu w 6 placówkach. Z obiadów (pełnych i jednodaniowych) łącznie skorzystało 2103 uczniów. W trakcie kontroli ustalono, że 11 szkół oferowało swoim uczniom możliwość wypicia ciepłego napoju (herbaty). W skontrolowanych szkołach drugich śniadań nie organizowano.

Ważnym elementem rozwoju i zdrowia dziecka jest zapewnienie zgodnego z wymogami higienicznymi stanowiska pracy ucznia i przedszkolaka. Jest to istotny czynnik który ma wpływ na prawidłową postawę ciała dziecka, a tym samym na jego zdrowie.

W roku sprawozdawczym dokonano oceny dostosowania mebli przedszkolnych i szkolnych do wzrostu dzieci. Ogółem skontrolowano 37 oddziałów w 14 placówkach tj. w 6 przedszkolach oraz 8 szkołach podstawowych. Oceniono 492 stanowiska pracy. Nieprawidłowości stwierdzono w 1 placówce. Podczas oceny mebli w placówkach oświatowych zwracano uwagę na dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu dzieci i uczniów, oznakowanie mebli, odpowiednie zestawienie mebli i ich stan techniczny oraz posiadanie przez nie certyfikatu. Wzrasta liczba placówek zakupujących nowe ergonomiczne wyposażenie sal lekcyjnych. Na każdej przeprowadzanej kontroli w przedszkolach i szkołach prowadzono działania informacyjno-edukacyjne i instruktaże dot. ergonomicznego stanowiska pracy dziecka/ucznia.

Wykres nr 1

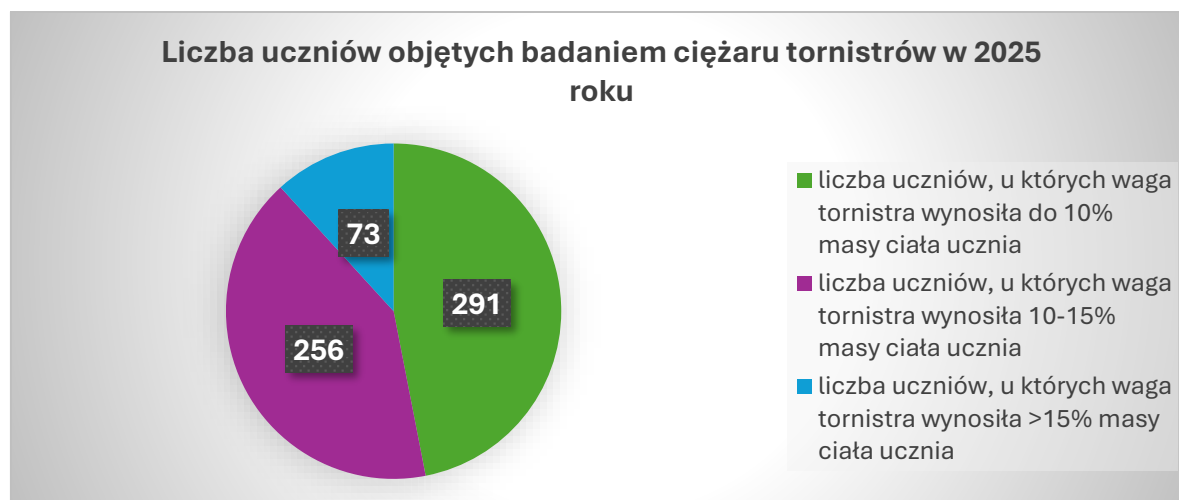
W ramach zadań z zakresu profilaktyki wad postawy w 2025 przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w 40 oddziałach 6 placówek szkolnych, w których badaniom poddano 620 uczniów.

Zgodnie z arkuszem badań w tym zakresie stwierdzono, że:

- w 39 oddziałach 6 szkół waga tornistra szkolnego do 10% masy ciała ucznia wyniosła u 291 uczniów (47%),
- w 40 oddziałach 6 szkół waga tornistra szkolnego w zakresie 10-15% masy ciała ucznia wyniosła u 256 uczniów (41%),
- w 17 oddziałach 6 szkół waga tornistra szkolnego w zakresie większym niż 15% masy ciała ucznia wyniosła u 73 uczniów (12%).

W wyniku stwierdzonych uchybień w powyższym zakresie dyrektorów placówek zobowiązano do wdrożenia działań naprawczych, w tym przeprowadzenia działań edukacyjnych skierowanych do uczniów i rodziców dzieci w przedmiocie problemu ciężkich tornistrów/plecaków.

Liczbę uczniów objętych badaniem przedstawia poniższy wykres:

W 2025 r., podobnie jak w latach ubiegłych, prowadzono monitoring urządzeń stosowanych w placówkach oświatowo – wychowawczych (żłobkach, klubach dziecięcych, przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego). Ze skontrolowanych w tym zakresie 21 placówek tylko 2 przedszkola posiadały zamontowane oczyszczacze powietrza w salach zajęć (ogółem 5 sztuk). Urządzenia były uruchamiane na kilka godzin dziennie, serwisowane 1 raz w roku zgodnie z zaleceniami producenta.

Podczas przeprowadzanych kontroli zwracano także uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. We wszystkich placówkach obowiązuje i jest przestrzegany całkowity zakaz palenia tytoniu, w widocznych miejscach umieszczone były odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów. Ponadto w skontrolowanych placówkach prowadzono działania edukacyjne w zakresie profilaktyki antytytoniowej.

W roku 2025 do bazy Ministerstwa Edukacji Narodowej zostało zgłoszonych 18 turnusów, w tym 15 turnusów dotyczących wypoczynku letniego i 3 turnusy wypoczynku zimowego. Skontrolowano 10 turnusów wypoczynku, na których zapewniono właściwe warunki sanitarno – higieniczne. Interwencji nie odnotowano. W roku 2025 nie wydawano decyzji o zamknięciu całości lub części obiektu, w którym odbywał się wypoczynek dzieci i młodzieży.

W roku 2025 na terenie powiatu kłobuckiego wypoczynek odbywał się przede wszystkim w formie półkolonii (wypoczynek w miejscu zamieszkania). Nadzór nad wypoczynkiem ponownie został wzmocniony działaniami edukacyjno-informacyjnymi na temat zasad bezpieczeństwa i prawidłowych zachowań zdrowotnych, zasad higieny osobistej, a w szczególności mycia rąk, zasad prawidłowego zachowania podczas upałów. Materiały przekazywano w formie elektronicznej i papierowej (ulotki, plakaty, broszury).

Prowadzony nadzór w roku 2025 pozwala stwierdzić, iż stan techniczny obiektów utrzymuje się na podobnym poziomie jak w latach ubiegłych. Decyzje wydane na nieprawidłowości realizowane są sukcesywnie. Zakres prac związany z poprawą warunków technicznych w szkołach, w poszczególnych placówkach był zróżnicowany, w jednych szkołach przeprowadzono kompleksowe remonty, w innych doprowadzano do właściwego stanu sanitarnego jedynie najbardziej zniszczone sale i wykonywano najpilniejsze remonty.

Wciąż aktualnym problemem o charakterze higienicznym pozostaje wszawica. W roku 2025 nie zgłaszano problemów z jej występowaniem, tym niemniej, z uwagi na fakt, iż jest to problem delikatny, a skuteczność działań w dużej mierze zależy od odpowiedzialności rodziców i chęci współpracy z placówkami, podczas bieżących kontroli prowadzono działania informacyjno – edukacyjne w tym zakresie.

W związku z nadzorem prowadzonym we współpracy z komórką nadzoru zapobiegawczego nowopowstające placówki nauczania i wychowania przygotowane są do działalności zgodnie z obowiązującymi wymogami sanitarnymi, a stan techniczny i sanitarno-higieniczny pomieszczeń oraz wyposażenia w istniejących placówkach systematycznie poprawia się w wyniku prowadzonych prac remontowo-modernizacyjnych.

VIII. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE NADZORU NAD WARUNKAMI PRACY W ZAKŁADACH PRACY

W 2025 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kłobucku sprawowała nadzór sanitarny nad 87 zakładami pracy, w których łącznie zatrudnionych było 2327 osób reprezentujących różne branże. W tym okresie przeprowadzono 97 kontroli sanitarnych.

W skontrolowanych zakładach stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) hałasu, gdzie zatrudnionych jest 310 pracowników, a także przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń pyłów (NDS), na które narażonych jest 15 osób. Pracodawcy, u których stwierdzono przekroczenie NDN dźwięku posiadają wdrożone w życie programy działań organizacyjno -technicznych ograniczających narażenie na ten czynnik.

Rzeczywista liczba podmiotów zatrudniających pracowników, w których wystąpiło narażenie może znacznie różnić się od objętych ewidencją z uwagi na to, że pracodawcy nie mają obowiązku zgłaszania prowadzonej przez siebie działalności.

Pracodawcy są zobowiązani do zapewnienia pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. W 2025 roku podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń sanitarno – higienicznych i pomieszczeń pracy. Wydano 4 decyzje z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego, nakładające na pracodawców 8 nakazów. W 2025 roku nie odnotowano podmiotów wprowadzających do obrotu środki zastępcze.

Przez cały rok realizowano przedsięwzięcia związane z:

- oceną nad warunkami pracy, w tym kontynuacją kontroli oceny ryzyka zawodowego pracowników podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest;
- realizacją zadań dot. środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych;
- analizą realizacji obowiązków wynikających z przepisów prawnych przez podmioty wprowadzające do obrotu substancje i preparaty chemiczne, środki biobójcze oraz kosmetyki;
- nadzorem nad produktami kosmetycznymi, realizacją Planu poboru prób kosmetyków w roku 2025;
- sprawowaniem nadzoru nad zakładami pracy, w których w środowisku pracy występują niebezpieczne substancje lub preparaty chemiczne;
- nadzorem nad zakładami pracy, w których w środowisku pracy występują substancje, preparaty, czynniki lub procesy o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, a także czynniki biologiczne;
- oceną i analizą zgłaszanych przypadków chorób zawodowych oraz intensyfikacją działań w tym zakresie;
- przeprowadzaniem działań edukacyjno-informacyjnych związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy;

Stan sanitarny nadzorowanych zakładów pracy zmieniał się na przestrzeni lat, w zależności od zmian przepisów prawa, rozwoju technologii, zmieniających się standardów ochrony zdrowia i środowiska oraz coraz większej świadomości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy ulegając znacznej poprawie.

Modernizacja istniejących zakładów, oddawanie do użytku nowo wybudowanych lub adaptowanych pomieszczeń zgodnie z obowiązującymi przepisami zdecydowanie poprawiło warunki pracy zatrudnionych pracowników.

Na poprawę warunków pracy ma wpływ również wprowadzanie nowych technologii, automatyzacja procesów produkcyjnych, zakup nowych linii technologicznych, znaczny wzrost świadomości pracodawców w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, jak również realizacja nakazów jednostek kontrolujących, w tym Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Tabela przedstawiająca liczbowe zestawienie dotyczące chorób zawodowych w latach 2013-2025

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba zgłoszonych podejrzeń chorób zawodowych	14	12	12	14	10	10	6	3	14	9	10	10	10
Liczba stwierdzonych chorób zawodowych	4	7	6	3	2	4	3	1	10	2	8	5	4

We współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy Sekcja Higieny Pracy oraz Nadzoru nad Chemikaliami wykonywała oceny narażenia zawodowego pracowników, u których podejrzewano choroby zawodowe - na prośbę Poradni Chorób Zawodowych oraz innych PSSE. Choroby zawodowe są nadal poważnym problemem zdrowotnym, który ma istotny wpływ na jakość życia pracowników. Warto zauważyć, że nie wszystkie choroby zawodowe są zgłaszane, co może prowadzić do niedoszacowania rzeczywistej skali problemu.

W roku 2025 kontynuowano działania w zakresie profilaktyki antynikotynowej wpisane w program ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu. W trakcie czynności kontrolnych funkcjonariusze publiczni prowadzili rozmowy informacyjno-edukacyjne dotyczące m.in.: znaczenia badań profilaktycznych pracowników, środków ochrony indywidualnej, wykonywania pomiarów czynników szkodliwych, szkodliwych czynników biologicznych, a także rakotwórczych, mutagennych i reprotoksycznych. Udzielano również informacji na temat występowania radonu oraz zagrożeń związanych z jego obecnością w środowisku pracy, prawidłowości prowadzenia dokumentacji pracowniczej, właściwych warunków sanitarnych, a także profilaktyki chorób zawodowych.

IX. OCENA STANU SANITARNEGO MIAST I GMIN W ZAKRESIE DZIAŁALNOŚCI ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

1. Ogólna charakterystyka działalności

W ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w powiecie kłobuckim w 2025 roku wydano łącznie 173 stanowiska oraz przeprowadzono 64 kontrole. Stanowiska były zajmowane na wniosek organów prowadzących postępowanie główne, a także na wniosek bezpośrednio zainteresowanych podmiotów. Dotyczyły głównie planowanych inwestycji lub nowego zagospodarowania terenu, a także projektów dokumentów wymagających

przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko lub zmian w nich dokonywanych. Nadzór zapobiegawczy jest realizowany poprzez zajmowanie stanowisk pod względem spełniania wymagań higienicznych i zdrowotnych w ramach:

1. Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynikającej z art. 48, art. 53 i art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
2. Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko na podstawie art. 64 ust.1 pkt 2, art. 70 ust.1 pkt 2, art. 77 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
3. Uzgadniania dokumentacji projektowych inwestycji, w szczególności projektów budowlanych dotyczących budowy lub zmiany sposobu użytkowania obiektów lub ich części na podstawie art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
4. Stwierdzenia zgodności wykonania obiektów budowlanych z projektem budowlanym i spełniania wymagań higienicznych i zdrowotnych w obiektach dopuszczanych do użytkowania na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane oraz art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
5. Wydawania opinii wynikających z innych przepisów prawnych np. ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dotyczących ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla planowanych inwestycji na terenach, gdzie nie ma obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Łącznie liczba stanowisk zajętych w ww. zakresach w 2025 roku wynosiła 173 i jest niższa niż liczba stanowisk wydanych w 2024 roku, która wynosiła 214.

Rodzaj działalności	Liczba wydanych stanowisk w 2024 roku	Liczba wydanych stanowisk w 2025 roku
Liczba zajętych stanowisk w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	30	19
uzgodnienie dotyczące odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	0	1
uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	18	6
opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	12	8
Liczba zajętych stanowisk dotyczących oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	22	14
opinia co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku	19	14

stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko		
wydanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko	0	0
wydanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	3	0
wydanie opinii przed wydaniem postanowienia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko	0	0
Liczba zajętych stanowisk dotyczących uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych	15	24
Liczba zajętych stanowisk wydanych w rozwiązaniach innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych - warunki zabudowy i zagospodarowania terenu - ustalenie lokalizacji celu publicznego	105 90 15	51 39 12
Liczba zajętych stanowisk dotyczących opiniowania planów remediacji oraz warunków przeprowadzenia działań naprawczych w środowisku	0	0
Liczba zajętych stanowisk dotyczących uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane	23	44
Liczba zajętych stanowisk dotyczących innych spraw: - na podstawie art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej - pozostałe	19 19 0	25 17 8
Kontrole	47	64

2. Szczegółowe działania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W 2025 roku w większości dokumentów podlegających strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko były wprowadzane głównie zmiany wynikające z potrzeby uporządkowania istniejącego zagospodarowania terenu oraz przekształcenia nowych terenów pod projektowane tereny mieszkaniowe, usługowo-produkcyjne, elektrownie fotowoltaiczne, drogi lub tereny usług turystyki i rekreacji. W trybie regulacji wynikającej z ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i dotyczącej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wydano stanowiska w zakresie:

- uzgodnień dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektów dokumentów strategicznych.

W 2025 roku wydano 6 opinii uzgadniających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektów dokumentów strategicznych, w tym 4 z nich dotyczyły zakresu prognoz opracowywanych dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub ich zmian, a 2 dotyczyły zakresu prognozy opracowywanej dla planów ogólnych gmin: Przystajń i Opatów.

- uzgodnień dotyczących odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W 2025 roku wydano 1 opinię dotyczącą odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Popowie terenów Annolesie – Marianów. W przedmiotowym planie zakładano uzupełnienie luk w zabudowie mieszkalnej i zagrodowej oraz wykluczono możliwość występowania na tych terenach przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko oraz potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko.
- oceny projektów dokumentów strategicznych wraz z prognozami oddziaływania na środowisko. Wydano 8 stanowisk dla projektów dokumentów strategicznych wraz z prognozami oddziaływania na środowisko dotyczących: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów w Krzepicach oraz 6 planów ogólnych gmin: Popów, Lipie, Kłobuck, Panki, Miedźno i Wręczyca Wielka. Ponadto 1 projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Starokrzepicach dotyczący rozwoju terenów o symbolu RZ z chowem i hodowlą. Opinia dotycząca tego MPZP była negatywna ze względu na brak zapisów w projekcie planu obostrzeń co do liczby DJP dla chowu i hodowli oraz na brak podanych w projekcie zabezpieczeń terenów chronionych przed uciążliwościami związanymi z chowem i hodowlą.

Stosowanie do regulacji wynikającej z ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i dotyczącej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wydano w 2025 roku łącznie 14 stanowisk w zakresie:

- potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W 2025 roku wydano 14 stanowisk w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dotyczących potrzeb przeprowadzenia oceny oddziaływania i ewentualnego ustalenia zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko. Opinie dotyczyły następujących przedsięwzięć: budowa farmy fotowoltaicznej (gmina Lipie); budowie sieci kanalizacji sanitarnej (gminy Lipie i Przystajń); przebudowa lub rozbudowa dróg gminnych (gminy Wręczyca Wielka i Kłobuck); zmiana sposobu użytkowania budynku magazynowego na produkcyjny w zakresie lakierni proszkowej; budowa trzech hal namiotowych jako uzupełnienie zabudowy magazynowej dla firmy Fruktus (gmina Popów); rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Wręczyca Mała; budowa dwóch budynków produkcyjno – magazynowych w miejscowości Libidza; modernizacja sieci ciepłowniczej w Kłobucku; budowa budynków jednorodzinnych przy

ul. Cielebana w Kłobucku, które częściowo znajdują się na terenie w strefie 150 m ochronnej cmentarza po jego planowanym poszerzeniu.

Stosowanie do regulacji wynikającej z ustawy z dnia 7 lipca 1994r. prawo budowlane w zakresie uzgadniania pod względem wymagań sanitarno – higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowej obiektów budowlanych wydano w 2025 roku łącznie 24 stanowiska w tym zakresie. Dotyczyły one projektów zmiany sposobu użytkowania lokali na potrzeby salonów fryzjerskich i kosmetycznych, lokali małej gastronomii, klubu dziecięcego, budynków stacji uzdatniania wody. W trakcie uzgadniania projektów budowlanych inwestycji kontrolowano w przyjętych rozwiązaniach spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych, które zapewnią właściwe warunki higieniczno-sanitarne w miejscach pobytu ludzi, a także odpowiednie warunki pracy. Zwracano szczególną uwagę na prawidłowe ciągi technologiczne i wynikający układ funkcjonalny pomieszczeń, a także na organizację stanowisk pracy z oświetleniem światłem dziennym, zastosowanie właściwych, bezpiecznych dla zdrowia materiałów, prawidłowe wykończenie ścian i posadzek oraz wentylację i ogrzewanie pomieszczeń, a także sposób rozwiązania instalacji wodno-ściekowej.

W analizowanym roku wydano także 51 stanowisk dotyczących rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych. Stanowiska te wydawane były w formie postanowień, dla inwestycji powstających na terenach nie posiadających obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W 2025 roku wydano 39 postanowień dotyczących ustalenia warunków zabudowy dla budowy, przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania obiektów głównie w powiecie kłobuckim oraz wydano 12 postanowień dotyczących uzgodnienia lokalizacji celu publicznego. Wśród planowanych inwestycji są głównie inwestycje polegające na budowie budynków handlowo - usługowych, budynków produkcyjnych, magazynowych, lokali gastronomicznych, a także na zmianie sposobu użytkowania istniejących lokali usługowych lub pomieszczeń w budynkach mieszkalnych, rozbudowie istniejących budynków produkcyjnych lub magazynowych mających na celu powiększenie powierzchni magazynowo produkcyjnej lub dostosowanie do nowych potrzeb technologicznych. Cele publiczne dotyczyły planowanych inwestycji budowy lub rozbudowy sieci kanalizacyjnych, wodociągowych, kablowych i energetycznych.

Na wniosek zainteresowanych podmiotów przeprowadzono czynności odbiorowe obiektów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, a także uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych podlegających obowiązkowi uzyskania pozwolenia na użytkowanie. W 2025 roku oceniono pod względem spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych zgłoszone obiekty budowlane i wydano 17 stanowisk na podstawie art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wydano także 44 stanowiska o zgodności wykonania obiektu z projektem budowlanym w związku z uczestniczeniem w dopuszczeniu do użytkowania nowopowstałych obiektów na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane. Wykonano 64 kontrole z opiniami oraz protokołami, w tym również kontrole zespołowe gdzie komórka NZ nie była komórką wiodącą. Opinie odbiorowe dotyczyły między innymi:

- nowo wybudowanych obiektów handlowo – usługowych w powiecie kłobuckim dotyczących między innymi strefy żywieniowej, handlowej, usługowej (siłownia);

- obiekty służby zdrowia – przychodnia stomatologiczna;
- sklepów sieci Ziarenko, Żabka, Biedronka, Sinsey, Borek, Bricomarche i inne;
- zmiany sposobu użytkowania obiektów usługowych na głównie związane z bytowaniem ludzi – zakłady fryzjerskie, zakłady kosmetyczne, studio tatuażu, lokale małej gastronomii;
- obiekty przemysłowe i magazynowe – wybudowane lub podlegające rozbudowie i przebudowie;
- placówka wsparcia dziennego w budynku GOK w Lipiu – kontrola wspólna z NS-HD;
- odbiór dwóch stacji uzdatniania wody w Szarlejce i w Borowem;
- budynek nowej szwalni dla PSO Maskpol S.A. w Konieczkach;
- budynek nowej hali produkcyjnej z zapleczem snaitarno – higienicznym dla Biscuit International Poland Sp. z o.o.;
- linia technologiczna do przetwórstwa pomidorów dla ZPS Jamar Szczepaniak sp.j. w Albertowie.

Podczas czynności odbiorowych głównymi nieprawidłowościami pojawiającymi się w obiektach były: niewprowadzone zmiany w dokumentacji projektowej dotyczące innego wykonania obiektu bez ich zakwalifikowania jako istotne lub nieistotne, brak wymaganej dokumentacji projektowej instalacji wentylacji i określającej skuteczność wentylacji mechanicznej, brak uzgodnień pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych wprowadzonych zmian w dokumentacji powykonawczej. W 2025 roku nie wniesiono sprzeciwu przeciwko uruchomieniu wybudowanego lub przebudowanego zakładu pracy lub innego obiektu budowlanego, w tym wobec dopuszczenia do użytkowania w trybie art. 28 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Łącznie w 2025 r. przeprowadzono 64 kontrole obiektów w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego. Były to kontrole głównie nowopowstałych obiektów budowlanych i lokali po dokonanej zmianie sposobu użytkowania. W toku prowadzonych postępowań działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego prowadziły do wyeliminowania ewentualnych nieprawidłowości w oddawanych do użytku obiektach.

W 2025 roku wystawiono łącznie 78 decyzji płatniczych, dotyczących opłat za czynności kontrolne w obiektach zgłoszonych do odbioru technicznego oraz za uzgodnienie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowych

W 2025 roku kontynuowana była współpraca z organami samorządowymi w powiecie kłobuckim oraz województwie śląskim w zakresie udzielania wyjaśnień i informacji dotyczących prowadzonych postępowań. Współpracowano także z nadzorem bieżącym PSSE w Kłobucku w zakresie wspólnych kontroli obiektów przekazywanych do użytkowania, będących pod nadzorem głównie Higieny Komunalnej i Środowiska, Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia, Higieny Dzieci i Młodzieży, Higieny Pracy. We wszystkich działaniach podejmowanych w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2025 roku zwracano szczególną uwagę na konieczność zapewnienia ludziom odpowiednich warunków życia w miejscu ich zamieszkiwania oraz pobytu, a także zapewnienie pracownikom właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w zakładach pracy. Podjęte działania były skierowane przede wszystkim na:

- ograniczenia niekorzystnych oddziaływań na mieszkańców i warunki ich życia poprzez oddzielenie obszarów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową od obszarów przemysłowych oraz tras komunikacyjnych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- egzekwowanie skutecznych rozwiązań z zakresu ochrony środowiska, w tym zabezpieczenie ludności przed uciążliwością hałasową, promieniowaniem elektromagnetycznym, zanieczyszczeniami powietrza, a także z zapewnieniem komfortu życia i odpoczynku ludzi, zapewnienie właściwej gospodarki wodno-ściekowej, w tym zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia o odpowiedniej jakości w dokumentach strategicznych;
- ochronę ludzi przed nadmiernym oddziaływaniem czynników środowiska pracy i życia ludzi związanymi z hałasem, odorami, promieniowaniem elektromagnetycznym, emisją zanieczyszczeń do powietrza poprzez zastosowanie odpowiednich technologii i rozwiązań technicznych redukujących lub pochłaniających substancje szkodliwe, prawidłowe postępowanie, usuwanie, gromadzenie, składowanie i unieszkodliwianie odpadów głównie niebezpiecznych, w tym pochodzenia medycznego, w sposób nie zagrażający życiu i zdrowiu ludzi, zagwarantowanie odpowiednich pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych warunków pobytu ludzi w budynkach, w tym dzieci i młodzieży, osób chorych i starszych poprzez zapewnienie w nich właściwego oświetlenia, wysokości, kubatury, jakości środowiska wewnętrznego z prawidłową wymianą powietrza, utrzymaniem odpowiedniej temperatury, wilgotności, klimatu akustycznego oraz zastosowania bezpiecznych dla zdrowia wyrobów budowlanych w odbieranych do użytkowania obiektach.

Oceniając stan sanitarny obiektów w 2025 roku na różnych etapach ich realizacji oraz w ramach profilaktyki inwestycyjnej należy stwierdzić, że standardy zapewnienia właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w analizowanych obiektach zostały spełnione.

X. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA W 2025 ROKU

Priorytetem oświaty zdrowotnej jest zaznajomienie społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi w aspekcie ochrony zdrowia, promowanie zdrowego stylu życia oraz propagowanie metod zapobiegania chorobom. Uzyskanie oczekiwanych efektów wymaga intensywnych i długofalowych działań edukacyjnych dlatego niezbędne jest kontynuowanie działań w zakresie promocji zdrowia, które umożliwią identyfikowanie problemów zdrowotnych, a tym samym zwiększenie kontroli nad stanem zdrowia, w celu jego poprawy.

Działalność oświatowo – zdrowotna prowadzona na terenie powiatu kłobuckiego w roku 2025 skoncentrowana była na podejmowaniu działań mających na celu kształtowanie świadomości prozdrowotnej oraz wzrost poziomu wiedzy społeczeństwa powiatu wobec aktualnych zagrożeń zdrowia publicznego.

Podjęmowane działania oświatowo- zdrowotne realizowane były w odniesieniu do :

- kształtowania prawidłowych postaw i bezpiecznych zachowań zdrowotnych w aspekcie aktualnej sytuacji epidemiologicznej,
- pobudzania aktywności prozdrowotnej w aspekcie indywidualnej i zbiorowej odpowiedzialności za zdrowie oraz podejmowania świadomych wyborów sprzyjających zdrowiu,
- umacnianie zdrowia poprzez propagowanie działań profilaktycznych zmierzających do eliminowania szkodliwych czynników wpływających na zdrowie ludzi,
- popularyzowania i kształtowania wiedzy na temat zdrowego stylu życia w aspekcie profilaktyki chorób nowotworowych oraz następstw zdrowotnych spowodowanych paleniem tytoniu i używaniem innych środków psychoaktywnych.

W świetle powyższych aspektów Promocja Zdrowia i Komunikacja Społeczna Powiatowej Stacji Sanitarno –Epidemiologicznej w Kłobucku w roku 2025 inicjowała, organizowała, koordynowała i uczestniczyła w realizacji interwencji programowych i nieprogramowych z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia:

1. Wojewódzki projekt „Klub Zdrowego Przedszkolaka”

Celem projektu jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci poprzez propagowanie zdrowego stylu życia w placówkach przedszkolnych. Działania realizowane w ramach projektu mają na celu wzbogacenie wiedzy dzieci na temat zdrowia, wykształcenie u nich postawy prozdrowotnej, nabycie określonych umiejętności oraz przyswojenie prawidłowych przyzwyczajeń i nawyków higieniczno-zdrowotnych.

Projekt adresowany do dyrektorów, nauczycieli wychowania przedszkolnego, dzieci w wieku przedszkolnym oraz rodziców i opiekunów dzieci. Projekt realizowali koordynatorzy projektu – nauczyciele wychowania przedszkolnego zapoznani z założeniami i metodyką realizacji interwencji.

W roku szkolnym 2024/2025 VIII edycję projektu realizowało **19** placówek przedszkolnych powiatu kłobuckiego. Programem objęto **1252** dzieci w wieku przedszkolnym. Działania edukacyjne kierowano do kadry pedagogicznej, rodziców i opiekunów - **1137**. W realizacji projektu wykorzystywano różnorodne formy aktywizujące przedszkolaków do aktywnego udziału w realizacji działań programowych. Łączna liczba odbiorców programu – **2499**. Projekt promowano na stronie internetowej i mediach społecznościowych – liczba odbiorców – **110**.

Projekt oceniany pozytywnie, ma wpływ na zmianę nawyków żywieniowych dzieci, zachęca do aktywności ruchowej dzieci oraz pozwala na zaangażowanie rodziców i opiekunów w realizacji działań programowych.

2. Program ekologiczny „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

W roku szkolnym 2024/2025 realizowano program ekologiczny pt. „**Skąd się biorą produkty ekologiczne**” adresowany do dzieci przedszkolnych w wieku 5-6 lat, rodziców i opiekunów dzieci oraz nauczycieli wychowania przedszkolnego.

Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych u dzieci przedszkolnych.

Realizacja programu przebiegała pod kierunkiem przedszkolnych koordynatorów programu, którzy zostali zapoznani z założeniami i metodyką realizacji interwencji programowej. Program realizowało **19** placówek przedszkolnych powiatu kłobuckiego, programem objęto **885** przedszkolaków. Działania edukacyjne prowadzono również wśród rodziców i opiekunów oraz kadry pedagogicznej – liczba odbiorców – **839**. Łączna liczba odbiorców programu - **1822**. Program promowano na stronie internetowej i mediach społecznościowych – liczba odbiorców – **98**.

Program odbierany pozytywnie przez dyrektorów przedszkoli, koordynatorów programu. Metodyka programu umożliwia przeprowadzenie atrakcyjnych zajęć edukacyjnych, które pobudzają kreatywność i aktywność dzieci.

3. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg Po Zdrowie”

W roku szkolnym 2024/2025 realizowano IX edycję programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej pt. „**Bieg po zdrowie**” adresowanego do uczniów klas IV szkół podstawowych oraz rodziców i opiekunów.

Celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów.

Realizacja programu przebiegała pod kierunkiem szkolnych koordynatorów programu, którzy zostali zapoznani z założeniami i metodyką realizacji interwencji programowej. Program realizowały **22** szkoły podstawowe powiatu kłobuckiego, programem objęto **253** uczniów klas IV. Działania edukacyjne kierowano do rodziców i opiekunów - **209** odbiorców. Łączna liczba odbiorców programu - **462**. Program promowano na stronie internetowej i mediach społecznościowych – liczba odbiorców – **49**.

Program odbierany pozytywnie przez dyrektorów szkół, koordynatorów programu. Podobną opinię wyrażają rodzice, którzy uczestniczyli w realizacji pomagając w zadaniach domowych uwzględnionych w scenariuszach zajęć edukacyjnych.

4. Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste Powietrze Wokół Nas”

W roku szkolnym 2024/2025 realizowano XVII edycję programu przedszkolnej edukacji antytytoniowej pt. „**Czyste Powietrze Wokół Nas**” adresowanego do dzieci 5-6 letnich uczęszczających do przedszkoli oraz rodziców i opiekunów.

Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

Program realizowało **19** placówek przedszkolnych powiatu kłobuckiego, programem objęto **763** dzieci 5 i 6 - letnich uczęszczających do tych placówek. Działania edukacyjne prowadzono również wśród rodziców i opiekunów podczas działań np. zebrań, uroczystości przedszkolnych, zajęć otwartych oraz kadry pedagogicznej - liczba odbiorców - **663**. Łączna liczba odbiorców programu - **1531**.

Program odbierany pozytywnie przez dyrektorów przedszkoli, koordynatorów programu oraz rodziców. Metodyka programu stwarza możliwość przeprowadzenia atrakcyjnych zajęć edukacyjnych dla dzieci jak również zachęca je do aktywnego uczestnictwa w realizacji.

5. Program profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C „Podstępne WZW”

W roku 2024/2025 realizowano XIV edycję wojewódzkiego programu profilaktyki zakażeń wirusowego zapalenia wątroby pt. **„Podstępne WZW”** adresowanego do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C, uświadomienie zagrożeń wynikających z zakażenia oraz zasad profilaktyki w tym zakresie. Interwencję realizowali nauczyciele, pedagodzy - szkolni koordynatorzy programu oraz pielęgniarki środowiska szkolnego.

Do realizacji programu przystąpiło **8** szkół ponadpodstawowych powiatu kłobuckiego, programem zostało objętych **544** uczniów. Działaniami informacyjno-edukacyjnymi objęto rodziców oraz kadrę pedagogiczną – **544** osób. Łączna liczba odbiorców programu – **1348**. Tematykę prezentowano na stronie internetowej oraz mediach społecznościowych – liczba odbiorców – **260**.

Program pozytywnie odbierany przez koordynatorów, młodzież, a także rodziców i nauczycieli. Założenia interwencji wpisują się w podstawę programową.

6. Program profilaktyki nowotworów skóry „Znamie! Znam Je?”

W roku szkolnym 2024/2025 realizowano program edukacyjny **„Znamie! Znam je?”**. Celem programu jest upowszechnienie wiedzy o nowotworze złośliwym skóry, budowanie świadomości młodzieży w zakresie profilaktyki czerniaka oraz odpowiedzialnych zachowań i prozdrowotnych postaw.

Program adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Na terenie naszego powiatu do programu przystąpiło **8** placówek, realizacją objęto **548** uczniów. Realizacja programu przebiegała pod kierunkiem szkolnych koordynatorów programu, którzy zostali zapoznani z założeniami i metodyką realizacji interwencji programowej. W ramach realizacji prowadzono działania informacyjno-edukacyjne skierowane do rodziców, opiekunów, kadry pedagogicznej -

liczba odbiorców – **558**. Łączna liczba odbiorców programu – **1406**. Zagadnienia z zakresu profilaktyki nowotworów skóry promowano w mediach społecznościowych – liczba odbiorców – **300**.

Program „Znamie! Znam je?” pozytywnie oceniony przez realizatorów, młodzież jak również rodziców. Działania edukacyjne mają wpływ na wzrost wiedzy i świadomości na temat zagrożeń wynikających z zachorowalności na czerniaka.

7. Program profilaktyki raka szyjki macicy „Wybierz życie – Pierwszy krok”

W roku szkolnym 2024/2025 realizowano XII edycję wojewódzkiego programu edukacyjnego „**Wybierz życie – Pierwszy krok**”. Cele programu to upowszechnienie wiedzy na temat raka szyjki macicy i czynników zwiększających ryzyko jego wystąpienia, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym, a tym samym zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę.

Program adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Do programu przystąpiło **8** szkół ponadpodstawowych, realizacją objęto **338** uczniów. W ramach realizacji prowadzono działania informacyjno-edukacyjne skierowane do rodziców, opiekunów, kadry pedagogicznej, liczba odbiorców – **348**. Łączna liczba odbiorców programu – **951**. Realizacja programu przebiegała pod kierunkiem szkolnych koordynatorów programu, którzy zostali zapoznani z założeniami i sposobem realizacji interwencji programowej oraz z udziałem pielęgniarek środowiskowych w miejscu nauczania i wychowania. Zagadnienia z zakresu profilaktyki nowotworów rak szyjki macicy promowano w mediach społecznościowych – liczba odbiorców – **19**.

Program „Wybierz życie – Pierwszy krok” pozytywnie oceniony przez realizatorów, młodzież oraz rodziców. Prezentowana tematyka ma wpływ na wzrost wiedzy i świadomości w zakresie profilaktyki raka szyjki macicy, kształtuje zachowania prozdrowotne młodzieży i dorosłych, uczy odpowiedzialności za zdrowie własne i bliskich. Przygotowuje młode dziewczęta do pierwszej wizyty u lekarza ginekologa i badań ginekologicznych, przełamuje strach i wstyd towarzyszące podczas tych wizyt.

8. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

W roku szkolnym 2024/2025 udział w XII edycji programu „**ARS, czyli jak dbać o miłość?**” zgłosiło **6** szkół ponadpodstawowych powiatu kłobuckiego. Celem programu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez młodzież. Program realizowali koordynatorzy programu (pedagodzy szkolni). Realizacją programu edukacyjnego „**ARS, czyli jak dbać o miłość?**” objęto **429** uczniów. Edukacją objęto rodziców i opiekunów oraz nauczycieli, liczba odbiorców - **162** osób. Łączna liczba odbiorców programu – **741**. Treści programowe prezentowano na stronie internetowej i w mediach społecznościowych – liczba odbiorców – **150**.

Program pozytywnie przyjęty przez dyrektorów, koordynatorów i realizatorów programu. Program ma pozytywny wpływ na kształtowanie prawidłowych zachowań zdrowotnych w zakresie profilaktyki uzależnień.

9. Program profilaktyki uniwersalnej „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”

W roku szkolnym 2024/2025 realizowano X edycję programu profilaktyki uniwersalnej „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”. Program realizowany z inicjatywy Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz Śląskiego Kuratora Oświaty.

Celem programu jest edukacja zmierzająca do uświadomienia młodym ludziom kwestii zagrożeń, jakie stanowią dla ich życia i zdrowia substancje psychoaktywne, profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży.

Program adresowany do uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych, program realizowało 19 szkół z terenu powiatu kłobuckiego. Realizacją programu objęto 783 uczniów. Realizacja programu przebiegała pod kierunkiem szkolnych koordynatorów programu. Edukacją objęto również rodziców i opiekunów, liczba odbiorców - 173 osób. Ogółem liczba odbiorców programu – 956. Tematykę prezentowano na stronie internetowej i portalach społecznościowych – liczba odbiorców – 389.

Program pozytywnie przyjęty przez dyrektorów, nauczycieli jak również rodziców. Ze względu na ciągle aktualny problem nauczyciele i rodzice wskazują potrzebę kontynuowania działań w zakresie profilaktyki uzależnień zwłaszcza „dopalaczy”.

10. Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

Celem podejmowanych działań jest podniesienie świadomości i poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS w zakresie unikania zachowań ryzykownych, ograniczenie rozprzestrzeniania się nowych zakażeń HIV oraz kształtowanie właściwych postaw wobec żyjących z HIV i chorych na AIDS.

W roku szkolnym 2024/2025 realizowano Akcję wojewódzką „Warto wiedzieć o HIV i AIDS” skierowaną do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Do akcji przystąpiło 6 szkół ponadpodstawowych. Zgodnie z założeniami prowadzono zajęcia edukacyjne dla młodzieży, w których uczestniczyło 593 uczniów szkół ponadpodstawowych.

Działania z zakresu profilaktyki HIV/AIDS prowadzono podczas akcji profilaktycznych, lokalnych oraz szkolnych imprez, uczestnicy korzystali z poradnictwa w zakresie profilaktyki HIV/AIDS i materiałów edukacyjnych. Działania w zakresie profilaktyki HIV/AIDS intensyfikowano z okazji obchodów Światowego Dnia AIDS. Promowano kampanię społeczną #mójpierwszy raz, której celem była przede wszystkim popularyzacja wczesnej diagnostyki w kierunku HIV oraz zachęcenie społeczeństwa do badań na obecność wirusa HIV. Informacje z zakresu profilaktyki HIV/AIDS publikowano na stronie internetowej i w mediach społecznościowych Stacji – liczba odbiorców – 1216.

11. Wojewódzka Akcja informacyjno - edukacyjna Dopalacze „Nowe narkotyki – Nowe zagrożenia”

Celem akcji jest zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, w szczególności nowych narkotyków, ale także alkoholu, tytoniu oraz leków przez osoby młode. Akcja skierowana do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku 15-30 lat, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, rodziców, opiekunów, a także organizatorów wypoczynku zimowego i letniego. Założenie akcji to przede wszystkim zwrócenie uwagi młodych ludzi na problemy zdrowotne i zagrożenia wynikające z używania środków psychoaktywnych w tym głównie nowych narkotyków dla zdrowia i życia. W ramach akcji zawiązano koalicje lokalne z Komendą Powiatową Policji w Kłobucku i Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kłobucku w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania rozprzestrzenianiu nowych substancji psychoaktywnych w środowisku młodych ludzi.

Działania informacyjno-edukacyjne prowadzono dla społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz uczestników wypoczynku letniego i zimowego. Działania realizowano z udziałem koalicjantów.

Partnerzy interwencji: policja, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, dyrektorzy szkół podstawowych i ponadpodstawowych, kadra pedagogiczna i opiekuńcza, organizatorzy wypoczynku zimowego i letniego.

Działania informacyjno - edukacyjne realizowano podczas akcji profilaktycznych, #LekcjiProfilaktyki, imprez plenerowych w środowisku lokalnym, prelekcji, zajęć w środowisku szkolnym. Akcję promowano na stronie internetowej i mediach społecznościowych Stacji oraz partnerów. Liczba osób objętych oddziaływaniem - **10453**.

12. Akcja „Bezpieczne ferie 2025”

Celem interwencji było stworzenie bezpiecznych warunków wypoczynku dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, zwłaszcza w zakresie bezpiecznych zachowań zdrowotnych. Działania podejmowane w ramach interwencji w szczególności dotyczyły edukacji w zakresie kształtowania postaw i zachowań zdrowotnych związanych z bezpieczeństwem dzieci i młodzieży w okresie trwania ferii zimowych.

Partnerzy interwencji: jednostki samorządu terytorialnego, ośrodki kultury, sportu i rekreacji, kadra pedagogiczna i opiekuńcza.

Działania informacyjno - edukacyjne prowadzono podczas akcji profilaktycznych, prelekcji, pogadanek w środowisku szkolnym i placówkach wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży. Prowadzono dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych. Akcję promowano na stronie internetowej i portalach społecznościowych Stacji.

Liczba osób objętych oddziaływaniem - **1460**.

13. Akcja „Bezpieczne wakacje 2025”

Celem interwencji było zapewnienie bezpiecznego wypoczynku w obiektach wypoczynku letniego oraz podniesienie poziomu świadomości dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa i higieny podczas wypoczynku letniego.

Partnerzy interwencji: organizatorzy wypoczynku letniego, jednostki samorządu terytorialnego, kadra pedagogiczna i opiekuńcza, policja, Biblioteka Publiczna, Miejski Ośrodek Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Działania informacyjno - edukacyjne prowadzono podczas akcji profilaktycznych, prelekcji, pogadanek w placówkach nauczania, wypoczynku letniego dzieci i młodzieży, podmiotach użyteczności publicznej oraz imprez plenerowych. Prowadzono dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych. Akcję promowano na stronie internetowej Stacji, jednostek samorządu terytorialnego oraz w mediach społecznościowych. Liczba osób objętych oddziaływaniem - **8138**.

14. Wojewódzka akcja informacyjna „Łap słońce z głową”

Celem interwencji było upowszechnienie zasad ochrony skóry przed nadmiernym promieniowaniem ultrafioletowym, kształtowanie postaw i zachowań związanych z bezpiecznym korzystaniem z promieni słonecznych w okresie letnim, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży. Podczas prowadzonych działań zwracano uwagę na problemy zdrowotne wynikające z nieodpowiedzialnego korzystania z promieniowania ultrafioletowego (UV) w solariach oraz informowano o negatywnych konsekwencjach zdrowotnych nadmiernego promieniowania UV, zwłaszcza u dzieci i młodzieży.

Partnerzy interwencji: organizatorzy wypoczynku letniego, jednostki samorządu terytorialnego, ośrodki kultury, sportu i rekreacji, administratorzy basenów, kąpielisk, dyrektorzy placówek nauczania i wychowania, kadra pedagogiczna i opiekuńcza.

Działania informacyjno - edukacyjne realizowano podczas akcji profilaktycznych, prelekcji, pogadanek oraz imprez plenerowych. Udzielano porad w zakresie bezpiecznego korzystania z kąpiei słonecznych oraz zalecanych środków chroniących skórę. Prowadzono dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych. Akcję promowano na stronie internetowej i w mediach społecznościowych Stacji.

Liczba osób objętych oddziaływaniem – **2418**.

15. Kampania społeczna „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”

Kampania społeczna „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” zorganizowana z inicjatywy Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w ramach Projektu „Zdrowe dziecko – zdrowy dorosły – zdrowa rodzina” kierowana do ogółu społeczeństwa.

Kampania ma na celu promocję szczepień ochronnych jako najskuteczniejszej formy zapobiegania chorobom zakaźnym, wzrost świadomości społeczeństwa dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych, a tym samym zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym.

Partnerzy interwencji: jednostki samorządu terytorialnego, podmioty lecznicze, pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania, kadra pedagogiczna, pracownicy Sekcji Epidemiologii.

Działania informacyjno - edukacyjne realizowano podczas akcji profilaktycznych, prelekcji, pogadanek, imprez plenerowych. Organizowano punkty informacyjno-edukacyjne, w których prowadzono rozmowy indywidualne, zachęcano do szczepień ochronnych obowiązkowych i tych zalecanych, prezentowano oraz dystrybuowano materiały edukacyjne, wykorzystując również materiały w języku ukraińskim. Prowadząc działania informacyjno-edukacyjne podkreślano znaczenie szczepień w ochronie zdrowia i ich skuteczność w eliminowaniu i zapobieganiu chorob. Działania realizowano we współpracy z Sekcją Epidemiologii, Higieną Dzieci i Młodzieży. Realizując działania kampanijne promowano Europejski Tydzień Szczepień, kampanię Komisji Europejskiej na rzecz szczepień #UnitedInProtection oraz rządową inicjatywę Powszechny Program bezpłatnych szczepień przeciw HPV dziewcząt i chłopców. Kampanie promowano na stronie internetowej i w mediach społecznościowych Stacji oraz partnerów interwencji. Liczba osób objętych oddziaływaniem – **19293**.

16. Kampania informacyjna „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”

Kampania informacyjna dot. profilaktyki chorób odkleszczowych ph. „**Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy**”, której inicjatorami są Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny i Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny. W wyniku współpracy kampania realizowana na terenie województw śląskiego i warmińsko-mazurskiego. Kampania skierowana do ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem kadry pedagogicznej, dzieci i młodzieży, rodziców i opiekunów, seniorów oraz rolników.

Celem kampanii jest propagowanie podstawowych zasad ochrony przed kleszczami, edukacja w zakresie chorób odkleszczowych i prawidłowego usuwania kleszcza oraz promowanie i zachęcanie Polaków do szczepień ochronnych przeciw Kleszczowemu Zapaleniu Mózgu (KZM).

Partnerzy interwencji: jednostki samorządu terytorialnego, podmioty lecznicze, placówki nauczania i wychowania, Biblioteka Publiczna, Dzienny Dom Seniora+, Stowarzyszenie Akademii Trzeciego Wieku, Koło Gospodyń Wiejskich w Opatowie, Gospodarstwo Agroturystyczne „Zwierzyniec”, Miejski Ośrodek Kultury, Fundacja „Razem możemy więcej Lar. Go”, pracownicy Stacji.

Działania informacyjno - edukacyjne realizowano podczas akcji profilaktycznych, zajęć edukacyjnych, #LekcjiKleszczoochrony, prelekcji, pogadanek, lokalnych imprez plenerowych, rozmów indywidualnych. Prowadzono dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych przygotowanych na potrzeby realizacji kampanii (plakaty, kolorowanki). W prowadzonych działaniach kampanijnych stosowano metody aktywizujące np. spoty edukacyjne, pokaz

usuwania kleszcza przy użyciu przyrządu „kleszczolapki”, okazy kleszczy w próbkach. Działania realizowano we współpracy z Sekcją Epidemiologii i komórką Higieny Dzieci i Młodzieży. Kampanię promowano na stronach internetowych i portalach społecznościowych Stacji oraz partnerów interwencji. Liczba osób objętych oddziaływaniem – **11291**.

17. Akcja „ Lekki tornister”

„**Lekki tornister**” to akcja realizowana w ramach profilaktyki wad postawy, adresowana głównie do uczniów klas I – III szkół podstawowych, rodziców i opiekunów dzieci.

Celem akcji jest podniesienie poziomu wiedzy dzieci, rodziców i opiekunów na temat profilaktyki chorób układu ruchu, zwrócenie uwagi na problem przeciążonych plecaków i tornistrów oraz utrwalenie wiedzy na temat zasad prawidłowego noszenia i pakowania tornistrów. Założeniem priorytetowym akcji to kształtowanie prawidłowej postawy ciała od najmłodszych lat dla właściwego rozwoju fizycznego dziecka oraz zachęcanie dzieci do aktywności fizycznej, która ma ogromne znaczenie w zapobieganiu wad postawy.

Partnerzy interwencji: jednostki samorządu terytorialnego, placówki szkolne, kadra pedagogiczna, pracownik Higieny Dzieci i Młodzieży.

Działania informacyjno - edukacyjne w zakresie profilaktyki wad postawy realizowano w formie prelekcji, pogadanek, pokazów i ćwiczeń. W ramach profilaktyki wad postawy pracownik komórki Higieny Dzieci i Młodzieży prowadził pomiary masy ciała uczniów i wagi tornistrów, plecaków. Informowano dyrektorów szkół o wynikach przeprowadzonych pomiarów. Prowadzono dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych. Kampanię promowano na stronie internetowej i portalach społecznościowych Stacji. Liczba osób objętych oddziaływaniem – **3518**.

18. Akcja informacyjno - edukacyjna „ Wirusoochrona”

Cele interwencji to promocja podstawowych zasad higieny osobistej, zwłaszcza prawidłowego mycia rąk wśród dzieci w celu zapobiegania chorobom zakaźnym przenoszonym drogą kropelkową ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki grypy. Zachęcenie i zwrócenie uwagi na rolę szczepień ochronnych jako najskuteczniejszej formy zapobiegania rozprzestrzenianiu się wielu chorób zakaźnych oraz zachęcenie dzieci do codziennej aktywności fizycznej i zdrowego odżywiania. Akcja adresowana do ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów klas I-III szkół podstawowych oraz ich rodziców i opiekunów.

Partnerzy interwencji: dyrektorzy placówek szkolnych i przedszkolnych, kadra pedagogiczna, pracownik Higieny Dzieci i Młodzieży. Zaproszono dyrektorów szkół do realizacji interwencji w środowisku szkolnym. Liczba placówek objętych oddziaływaniem – **45**.

19. Kampania informacyjna #Safe2EatEU

Kampania informacyjna **#Safe2EatEU** zorganizowana z inicjatywy Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności.

Kampania miała na celu zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności w Unii Europejskiej (EU) oraz zachęcenie obywateli do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Kampania skierowana do obywateli Europy w wieku 18-55 lat ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodych rodziców. III edycja kampanii skoncentrowana była na zagadnieniach dotyczących higieny żywności, suplementów diety oraz znakowania środków spożywczych.

Partnerzy interwencji: placówki szkolne, kadra pedagogiczna

Działania informacyjno - edukacyjne realizowano podczas prelekcji, dystrybuowano materiały informacyjno-edukacyjne. Kampanię promowano na stronie internetowej Stacji oraz w mediach społecznościowych. Liczba osób objętych oddziaływaniem – **5941**.

20. Wojewódzka akcja #Wybierz zdrowie

Wojewódzka akcja **#Wybierz zdrowie „Wybieraj Bezpieczną Żywność” #EUChooseSafeFood** przygotowana z inicjatywy Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Celem akcji jest kształtowanie postaw i zachowań związanych ze zdrowym, a przede wszystkim aktywnym stylem życia wśród najmłodszych dzieci szkół podstawowych.

Partnerzy interwencji: placówki szkolne, placówki zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzież, kadra pedagogiczna.

Działania informacyjno - edukacyjne realizowano podczas prelekcji, zajęć, dystrybuowano materiały informacyjno-edukacyjne. Akcję promowano na stronie internetowej Stacji oraz w mediach społecznościowych. Liczba osób objętych oddziaływaniem – **1187**.

21. Inne Przedsięwzięcia

- Prowadzono działania informacyjno-edukacyjne mające na celu zwrócenie uwagi na problem antybiotykooporności oraz nadużywania i niewłaściwego stosowania antybiotyków. Przekazano materiały informacyjno-edukacyjne zakładom opieki zdrowotnej. Promowano Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach i Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach. Publikowano informacje na stronie internetowej i w mediach społecznościowych Stacji.
- Prowadzono działania informacyjno-edukacyjne w zakresie profilaktyki wszawicy. Przekazano materiały jednostkom samorządów terytorialnych, organizatorom wypoczynku letniego dzieci i młodzieży, placówkom nauczania i wychowania oraz placówkom opiekuńczo-wychowawczym. Informacje dot. profilaktyki wszawicy oraz materiały edukacyjne publikowano na stronie internetowej Stacji i w mediach społecznościowych.

- Prowadzono działania informacyjno-edukacyjne w zakresie profilaktyki grypy, promowano profilaktyczne szczepienia ochronne oraz prowadzono dystrybucję materiałów. Działania promowano w mediach społecznościowych.
- Prowadzono działania informacyjno-edukacyjne dotyczące bezpiecznego grzybobrania i profilaktyki zatruc grzybami. W mediach społecznościowych publikowano informacje w tym zakresie.
- Prowadzono działania informacyjno-edukacyjne w ramach kampanii #PlantHealth4Life ph. „Dbaj o zdrowie roślin, chroń życie”, której celem było zwiększenie świadomości mieszkańców Europy na temat zdrowia roślin oraz podkreślenie zbiorowej odpowiedzialności za wspólne dobro. Kampanię promowano na stronie internetowej i w mediach społecznościowych.
- Przesyłano informacje do biuletynu informacyjnego Newsletter dotyczące realizowanych działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa śląskiego.
- Monitorowanie, opracowywanie i publikowanie w mediach społecznościowych informacji dotyczących zadań statutowych GIS i Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz aktualnych problemów i zagrożeń zdrowotnych wynikających z aktualnej sytuacji epidemiologicznej i potrzeb mieszkańców powiatu kłobuckiego.

Podjęmowane działania w ramach interwencji programowych i nieprogramowych na poziomie powiatu w roku 2025, realizowano przy współpracy i wsparciu wielu instytucji np. :

- Starostwo Powiatowe
- Urzędy Miast i Gmin
- Miejski Ośrodek Kultury
- Gminne Ośrodki Kultury
- Ośrodek Sportu i Rekreacji
- NZOZ „NOVO – MED” Centrum Profilaktyki i Lecznictwa
- NZOS „ZDROWIE”
- Zespół Opieki Zdrowotnej
- Biblioteka Publiczna
- Stowarzyszenie Pozytywnie Aktywni
- Komenda Powiatowa Policji
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Dzienny Dom Seniora+
- Fundacja „Razem możemy więcej Lar. Go”
- Stowarzyszenie Akademii Trzeciego Wieku
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Zwierzyniec”
- Ośrodki opiekuńczo - wychowawcze
- Placówki nauczania i wychowania
- Placówki wypoczynku zimowego i letniego